

Nunc meminisse iuvat

Beekvliet

Reünistenvereniging

TEMPORA NOSTRA

I Tempora Nostra ■ 30ste jaargang, nummer 2, 2018

Inhoud

• Een bewogen jaar voor Beekvliet	4	• Thema Knippenbergprijs 2018: 'Volksdevotie'	35
• Beekvliet bij de tijd	7	• Dagboek van een herder, Leendert Spijkers	36
• Na Beekvliet: één jaar later...	11	• In memoriam Toon Ooms, laatste regent van Beekvliet	40
• Oud-Beekvlieters in het nieuws	16	• Boek: 'Met elf man rond de pan!!' van Harrie Kemps	42
• Hoe is het toch met .... Kees Wintermans?	20	• Privacyverklaring NMI	45
• Martijn van Hulten loopt naar Santiago	26	• Verslag Jaarvergadering over 2017 Nunc Meminisse Iuvat	46
• Jan Lurinks legt uit, conté-pastel-tekening, Aix en Provence	29	• Personalia	47
• Bram van Hulten fietst door Oost-Europa	30	• Colofon	48
• Lichting 1946: De Kwaai klas	32		

Gezocht

Mensen die de website reunistenbeekvliet.nl willen aanpassen en onderhouden. Reacties naar reunisten@gymnasiumbeekvliet.nl.

I Voorwoord najaar 2018

Leden van Nunc Meminisse Iuvat en lezers van Tempora Nostra,

In deze nazomerse uitgave van Tempora Nostra zult u lezen over het overlijden van een oud-rector. Toon Ooms, de laatste 'regent' van het voormalige klein-seminarie is voorgoed in de rij van zijn illustere voorgangers opgenomen. 'Mijnheer Ooms' was in zijn optreden en omgang met collega's en leerlingen het tegendeel van wat men zich bij een klassieke 'regent' voorstelt. Velen met mij hebben hem immers gekend als een beminlijke leraar klassieken en een allermindst afstandelijke maar wel nuchtere rector. Misschien was hij wel de eerste die tot het benaderbare soort schoolleiders behoorde. Een begripvolle docent was hij ook. Ter illustratie daarvan hoorde ik na zijn overlijden de volgende herinnering van een oud-leerling. Deze pupil kreeg een herexamen voor Grieks, waarin hij grammaticaal bepaald niet uitblonk. Dankzij Ooms slaagde hij ervoor, omdat deze tevoren had gezegd welk stuk hij te vertalen kreeg.

Bijna 20 jaar geleden (1999) had ik voor Tempora Nostra een uitgebreid interview met deze 'laatste regent van Beekvliet'. Zijn benoemingsbrief, zo vertelde hij me toen, was nog in het Latijn gesteld, maar ondanks dit oude ritueel wezen alle tekenen op een nieuwe tijd. Ik vroeg hem destijds wat de aanstaande eeuwwisseling (2000) voor hem betekende. "Ik word dan 72 en hopelijk gaat het gewoon door," was zijn nuchtere antwoord. En nog lang, zo zou blijken.

Het past wel in zijn stijl en in die van mijn voorwoord, dat ik hier de spreuk vermeld die bovenaan zijn overlijdensbericht te lezen stond: *Scio cui credidi (Ik weet, op wie ik mijn vertrouwen heb gesteld)*. Deze tekst van de apostel Paulus aan zijn leerling Timoteüs was ook het devies van de Franse bèta-wetenschapper Blaise Pascal. Het kan geen toeval zijn dat de 'evenwichtige' Ooms met de lijfspreuk van deze veelzijdige filosoof-theoloog de eeuwigheid is ingegaan. Jan Lurinks schreef een persoonlijk In Memoriam voor zijn oud-collega.

Lezers lieten ons weten blij verrast te zijn door de nieuwe opmaak van ons tijdschrift. Iemand schreef: 'prachtig, fris en helder'. Die complimenten aanvaardden we natuurlijk in dank en ze stimuleren ons om op deze wijze met ons blad bij de tijd te blijven. De vele gevarieerde bijdragen in dit najaarsnummer, van 'jong en wat ouder', zijn er weer een bewijs van.

Tot slot: voor ieder geldt, bij leven en welzijn, maar ook als je uit het aardse wegvliegt:

Alis volut propriis - Ieder vliegt met eigen vleugels....

Peter van Overbruggen, redactievoorzitter

I Een bewogen jaar voor Beekvliet

Het schooljaar is ten einde. In de afgelopen vier jaar ben ik stevast met deze zin begonnen. Gevolgd door een positieve zin, zoals in 2013-2014 "Het is een goed jaar geweest voor mij en Gymnasium Beekvliet." In 2015-2016 schreef ik zelfs "Het is een fantastisch jaar geweest."

Voor het afgelopen schooljaar ligt dat iets genuanceerder. Natuurlijk zijn er heel mooie momenten geweest, maar als ik terugblik en het moet beschrijven, zeg ik: "Het is voor Gymnasium Beekvliet een bewogen jaar geweest."

In het najaar van 2017 (28 november) kregen we het bericht dat Jip de Man, leerling uit klas vijf, was overleden. We waren verslagen en ontdaan en bleven achter met veel vragen. Jip was een leuke, aardige, sympathieke en talentvolle leerling. De dagen na het

overlijden werd er ruimte gegeven aan de leerlingen om met dit verlies om te gaan. Ze richtten een lokaal in en omdat Jip van toneel hield en graag op een catwalk liep, bedachten ze The One Man's Show. De saamhorigheid en verbondenheid was groot. De personeelskamer was in de avonduren van de leerlingen.

Fredi Kaufmann, Marjolijn Smits, Patrick van Aarle, Sander Faas, Nienke Toeter, Binno Louwerenburg en ondergete-

De personeelskamer was in de avonduren van de leerlingen

kende waren erbij voor de ondersteuning. Onze regisseurs Sofie van der Vleuten en Willem Schouten hebben tips gegeven voor de show, maar de regie bleef in handen van de leerlingen. The One Man's Show ter nagedachtenis en als eerbetoon aan Jip was prachtig en ontroerend en verliep vlekkeloos. Het was een trieste tijd, maar die saamhorigheid was Beekvliet zoals Beekvliet is, een hechte, fijne en veilige gemeenschap.

In het voorjaar van 2018, op zondagmiddag 13 mei, belde Carmen Beckers mij dat Marc Kapteijns de dag daarvoor opgenomen was in het ziekenhuis met een hersenstaminfarct. Het was levensbedreigend en we hebben een hele tijd tussen hoop en vrees geleefd. Ook hier zie je hoe warm en betrokken Beekvliet reageert. Meteen werden er door collega's en leerlingen vele kaartjes richting Carmen en Marc gestuurd. Na de proclamatie kwamen nog twee leerlingen naar me toe met een kaart en een zak drop voor de heer Kapteijns. Oud-leerlingen vragen op een feestje aan mijn dochter: "Weet jij hoe het met meneer Kapteijns is? Het was zo'n fijne en goede leraar." Ook hier zie je weer hoe iedereen zich verbonden voelt met Beekvliet. Die steun heeft Carmen en Marc veel goed gedaan. Marc werkt heel hard aan zijn herstel. De revalidatie zal nog een jaar duren maar de vorderingen zijn hoopvol.

Tutor

Door Patrick van Aarle worden de lezers van dit blad goed op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen op Beekvliet, de activiteiten die plaatsvinden en de prijzen die gewonnen worden. Voor mij was een van de hoogtepunten het afgelopen jaar de gezamenlijke

Leerlingen van klas 5 tijdens de projectweek

projectweek voor klas één tot en met vijf (terwijl klas zes aan de slag ging met de schoolexamens).

In deze projectweek ging klas vijf aan de slag om casuïstiek te analyseren met behulp van de 'Zevensprong'. Dit deden ze in groepjes van twaalf leerlingen waarbij ze begeleid werden door een tutor. Deze onderwijsvorm heet probleemgestuurd onderwijs (PGO), die ik in 1993 heb geïntroduceerd bij een curriculumherziening van een hbo-opleiding. Dat ik 25 jaar later tutor zou zijn op een middelbare school had ik nooit durven dromen.

Dit jaar was ons slagingspercentage van 91% niet zo hoog als vorig jaar (94%) en het jaar daarvoor (zelfs 97%), maar nog wel hoger dan ons streefpercentage van

90%. Jaren hebben we op 88% gezeten maar na de 90% in 2015 zitten we nu dus al drie jaar boven de streefwaarde. Een heel mooi resultaat en we hebben er alle vertrouwen in dat ook het komend jaar zeker boven 90% zal zijn.

Tevredenheidsonderzoek

Er zijn het afgelopen jaar ook twee tevredenheidsonderzoeken afgenomen: het medewerkersonderzoek voor alle scholen van OMO en de landelijke veiligheidsmonitor van de inspectie onder leerlingen en medewerkers. Bij beide onderzoeken komen we heel positief uit de enquêtes. Bij het medewerkersonderzoek staan we op nummer 1 van OMO met een algemene tevredenheid van 9,0. Dat wil niet zeggen dat er geen verbeterpunten zijn. Zo zal de gesprekkencyclus verbeterd dienen te worden en is ook de werkdruk nog te hoog.

Het komend schooljaar gaan we hiermee aan de slag. Een van thema's in het nieuwe schoolplan is ontwikkelingsgericht personeelsbeleid. Een ander thema is het verbeteren van de leerlingbegeleiding. We werken vanuit het perspectief van waarderend onderzoek, dat wil zeggen dat we kijken waar we goed in zijn hoe we van daaruit kunnen dromen om het verder te brengen. Dat we goed zijn in leerlingbegeleiding blijkt uit het laatste medewerkersonderzoek (DUO, 2018) waarin de docenten aangeven dat ze daar bijzonder tevreden (9,4) over zijn. Het landelijk gemiddelde is een 8,0. Daarbij passen ook uitspraken van leerlingen als "Het is net een familie. De leraar heeft altijd tijd voor je." Het derde thema is onderwijsontwikkeling. Er wordt een burgerschapsmodule ontwikkeld voor klas vijf, aardrijkskunde komt terug in klas 3. Muziek start in klas vijf met

ongeveer 12 leerlingen, want muziek wordt weer een eindexamenvak op Beekvliet.

Renovatie en nieuwe aula

De grootste uitdaging voor het komend jaar is de afronding van het ontwerp voor de renovatie van het gebouw en de bouw van een nieuwe aula door Team Oud-Beekvliet, Winy Maas (examenjaar 1977) en Theobert van Boven (examen 1987). De leerlingenraad bedacht de werktitel 'Oud-Beekvliet bouwt Nieuw-Beekvliet'. Het hele proces heeft een lange adem nodig, maar krijgt steeds meer vorm. Het budget is krap, de bouwkosten zijn gestegen en de ambities, zoals het Beekvliet betaamt, zijn hoog. We willen een mooi ontwerp, genoeg ruimte, een mooi kunstcluster en goed binnenklimaat... De Beekvliet Mountain, de Art Mixer, het dakterras en de Beekvliet Hall zijn voorbijgekomen als mogelijke ontwerpen. De Beekvliet Hall wordt nu verder uitgewerkt. De volgende keer hoop ik te kunnen vertellen hoe het er nu daadwerkelijk uit gaat zien. In het najaar zal de aanbesteding van de aannemer starten, zodat we in het voorjaar kunnen beginnen met de verbouwing.

We hebben dus weer genoeg plannen en ambities; ik wens iedereen een fijne en rustige zomer. ★

Carla Faassen
Rector

I Beekvliet bij de tijd

Door Patrick van Aarle

Het schooljaar 2017-2018 zit er, op het moment dat ik dit schrijf, net op. Het was een bewogen jaar voor Beekvliet. Natuurlijk door het overlijden, eind november, van leerling Jip de Man (zie vorige editie *Tempora Nostra*), wat de rest van het jaar zijn impact heeft gehad op de school en met name op klas 5. In mei kwam daar nog een zeer verontroostend bericht bij, namelijk dat docent Nederlands Marc Kapteijns een zwaar herseninfarct had gehad. De eerste week was de situatie kritiek en zeer fragiel en hield de hele school zijn hart vast, maar gelukkig kunnen we nu, twee maanden later, melden dat hij inmiddels is overgeplaatst naar het Jeroen Bosch Ziekenhuis, waar hij aan een (lang) revalidatietraject is begonnen. Zijn gezondheid is nog broos, maar het gaat vooruit en vooral mentaal lijkt Marc niet veel schade over te houden; hij is zeer helder van geest, al laat zijn geheugen hem af en toe in de steek. Marc en zijn partner Carmen Beckers bedanken al degenen – ook oud-leerlingen! – die afgelopen tijd een mailtje of kaartje hebben gestuurd; het is ze zeer tot steun geweest. Carmen komt in het nieuwe schooljaar weer lesgeven op Beekvliet, Marc (uiteraard) nog niet.

Examen 2018 en NMI-prijs

Gelukkig was er ook goed nieuws: op 5 juli mochten 92 leerlingen hun Beekvliet-diploma komen ophalen. Het slagingspercentage voor 2018 was daarmee 90,6%. Iets minder dan de afgelopen twee jaar, maar beter dan de vier jaren dáárvoor. En dat terwijl toch

velen (schoolleiding, docenten, misschien zelfs ook de leerlingen zelf!) twijfels hadden gehad of het bij deze lichter 'wel goed zou komen'. Maar de vlag kon weer veelvuldig uit, en tien diploma's werden zelfs met cum-laudevermelding uitgereikt.

NMI-voorzitter Martijn van Hulst overhandigt de NMI-prijs 2018 aan Maarten Bolscher.

Tijdens de diploma-uitreiking werd voor de zevende maal 'onze' NMI-prijs uitgereikt. Voorzitter Martijn van Hulst nodigde alle geslaagden van harte uit om lid te worden van de reünistenvereniging en maakte daarna bekend dat de NMI-prijs 2018 (bestaande uit een bedrag van 200 euro, een prachtige oorkonde van de hand van Jan Lurinks (examenjaar 1952) en eeuwige Beekvlietroem) dit jaar ging naar Maarten Bolscher. Maarten werd geroemd als een duizendpoot: voor zijn prachtige rollen bij het Beekvliet-toneel, zijn kritisch

meedenken met de school in de resonsiegroepen, zijn mini-mentorschap in klas 5, zijn internationale betrokkenheid bij Camp Rising Sun en in Beekvliets Erasmusproject, zijn eeuwige goede humeur en voor zijn ondanks al die bezigheden niet aflatende werkhouding ten aanzien van school, met cum laude resultaat. 'Een uitstervend ras als het gaat om jongens op de middelbare school: hardwerkend', grapt Martijn in zijn toespraak. Licht ongemakkelijk liet Maarten zich al deze loftuitingen op het podium welgevallen. Een uurtje later stond hij daar een stuk relaxter, toen hij namens de examenkandidaten een bijzonder geestig dankwoordje sprak. Een uitstekende NMI-prijswinnaar, zo concludeerde de in de zaal aanwezige delegatie van het NMI-bestuur!

Leerlingen op het podium

Als elk jaar was het laatste trimester ook weer gereserveerd voor veel creatieve uitingen: op 22 maart traden leerlingen uit bijna alle jaarlagen op tijdens Onwijs, de muziekavond. Chopin, Bruno Mars, The Jackson 5 (prachtig gezongen door Famke Muselaers uit 3B!), ze kwamen allemaal voorbij. Frederieke van Ierland

Het brugklastoneel speelde Icarus

uit klas 3D sloot de avond af met een zelf geschreven en gecomponeerd lied. Het was weer een genot voor het oor! Het brugklastoneel speelde dit jaar het verhaal van Icarus, in de middag voor leerlingen van basisscholen in de buurt, 's avonds voor ouders en andere belangstellenden. Saar Geraedts (1B) speelde als Icarus – waarom kan Icarus niet door een dame gespeeld worden? – de sterren van de hemel.

Scène uit Imago, met Julia Eikelenboom in zwemband

Bij het 'grote toneel' stond dit jaar Imago op het programma, een door regisseuse Sofie van der Vleuten in elkaar gezette mozaïekvoorstelling over het leven op en rond de middelbare school. Een voorstelling met van alles wat: heel serieuze stukken over gepeste leerlingen met een prachtige monoloog van Julia Eikelenboom (4C), een geestige, maar misschien ook verrassend herkenbare dialoog tussen een vader die nooit tijd heeft (Walter van Beusekom, 5A) en een zoon die om wat aandacht vraagt (Tobias Jacobs, 4E) en een slapstick-trio conciërges (Jonathan van Deutekom (3F), Eline Sanders (4C) en Maartje Stam (5A)). Bij beide voorstellingen ging het publiek zeer tevreden huiswaarts.

De cast van het toneelstuk Imago

Bijzondere prestaties

Enkele leerlingen verrichtten ook buitenschools mooie prestaties die het vermelden waard zijn. Op sportief gebied scoorden de twee badmintonteam (het ene van klas 1 en 2, het andere van klas 3 en 4) bij de nationale finale van Olympic Moves op Papendal beide een mooie tweede plaats, net als het jongenshockeyteam (klas 3 t/m 5).

Team FTC-Units wint de juryprijs bij de FTC Dutch Open in Delft

Het team FTC-Units, met daarin vier Beekvlieters uit klas 3 en 4, behaalde bij zijn eerste deelname een knappe 10e

plaats bij de FTC Dutch Open in Delft, de nationale finale van de FIRST Tech Challenge, een technische ontwerp-wedstrijd waarin teams van leerlingen hun eigen robot ontwerpen, bouwen en programmeren. Zij ontvingen vanwege dit verdienstelijke debuut de juryprijs. Marieke van den Dungen uit 5A schreef in het kader van de door haar gevolgde Pre-University Classes aan de Universiteit Leiden een dermate interessant populairwetenschappelijk artikel over zwarte gaten, dat dat door een jury werd uitgekozen om gepubliceerd te worden op de site van NEMO Kennislink. Een heel bijzondere eer! Voor wie het wil lezen: <https://www.nemokennislink.nl/publicaties/zwarte-gaten-als-databases-van-het-heelal/>

En tot slot waren er ook dit jaar weer twee uitmuntende olympiadeprestaties in de bètahoek. Allereerst werd Luuk Croijmans uit klas 6B na een week universitaire colleges en practica 10e van Nederland (uit 9500 deelnemers aan de eerste voorronde) bij de biologie-olympiade. En een week later behaalde

Gijs Michiels ontvangt zijn vijfde prijs bij de IJSO uit handen van Beatrice Boots, directeur van het Platform Bètatechniek

Gijs Michiels uit 3A de vijfde plaats van Nederland (van 3000 deelnemers) bij de IJSO, de juniorolympiade in biologie, natuur- en scheikunde voor onderbouwleerlingen. Dat betekent dat hij in december samen met vijf anderen Nederland mag gaan vertegenwoordigen bij de internationale IJSO, die in Botswana (!) plaatsvindt. Complimenten voor beide heren!

Afscheid

Voor we het wisten was het schooljaar weer voorbij. Dat gold ietsjes eerder al voor de twee Duitse leerlingen van onze Erasmus-partnerschool uit Laufen (nabij de Oostenrijkse grens): zij hebben in het kader van ons Erasmusproject van april tot juni meegedraaid in klas 4 op Beekvliet; een lange variant op de kortere uitwisselingsweken tussen Beekvliet en zijn partnerscholen, waarover we eerder dit schooljaar al berichtten in Tempora Nostra. Ook komend schooljaar zullen twee internationale leerlingen twee maanden op

Beekvliet vertoeven en gaan drie Beekvlieters twee maanden naar respectievelijk Duitsland, Italië en Denemarken. Een zeer leerzaam uitwisselingsproject!

Begin juli zat het schooljaar er voor iedereen op. Voor Mieke Dierckx, eerst 13 jaar lang als moeder van vier Beekvlietleerlingen en lid van de ouderraad bij de school betrokken en daarna (ast) 18 jaar lang als docente Latijn in de onderbouw actief, was het zelfs een definitief einde: zij gaat genieten van haar welverdiende pensioen en keert terug naar het door haar zo geliefde Den Haag. Op donderdag 5 juli werd tijdens een high tea feestelijk afscheid van haar genomen. Ook voor LO-docent Joris van der Cammen was dit schooljaar zijn laatste op Beekvliet. Na 16 jaar, waarin hij niet alleen vele gymlessen gaf, maar ook een drijvende kracht was achter onder andere het Luxemburgkamp, de sportdagen en de uitwisseling met Derby College, heeft hij besloten om op zoek te gaan naar een nieuwe uitdaging, binnen of buiten het onderwijs. Ook hij werd tijdens de high tea toesproken en gezongen door collega's. Daarnaast namen Hanna Mosterdijk (klassieke talen, 3 jaar op Beekvliet) en Dirk Pesman (Engels, 1 jaar op Beekvliet) afscheid; zij geven volgend jaar beiden les aan de overzijde van de grote rivieren.

Tegen de tijd dat dit stukje verschijnt, zijn we de zes weken vakantie waarschijnlijk alweer vergeten: dan is schooljaar 2018-2019 alweer in volle gang. Een jaar waarin we onder andere het 25-jarig Beekvlietjubiläum van René Nass, docent geschiedenis, gaan vieren. Een leuk vooruitzicht! ★

Na Beekvliet: één jaar later...

Begin juli liepen 92 geslaagden met hun Beekvliet-diploma op zak tevreden het schoolterrein af: op naar een nieuwe uitdaging! Maar wat gaat de toekomst brengen, waar staan ze over een jaar? Ter informatie en inspiratie - deze editie van Tempora Nostra wordt namelijk verstuurd aan al deze geslaagden van 2018 - stelde de redactie enkele vragen aan vier oud-leerlingen die net hun eerste jaar studeren erop hebben zitten. Hoe is het hen vergaan? Leerzaam voor de net nieuwe studenten, wellicht zeer herkenbaar voor de oudere oud-Beekvlieters? Aan het woord komen Bram Boogaarts, Nick Gartsen, Siep Swinkels en Romy de Wilde, allen examenjaar 2017.

Door Patrick van Aarle

Een jaar geleden ben je geslaagd op Beekvliet. Wat ben je daarna gaan doen? En hoe bevalt de studie, na een jaar?

Siep: Ik ben International Business gaan studeren aan de Universiteit van Maastricht. De studie bevalt goed. Het is erg breed, wat me in het begin wat twijfels gaf, maar zeker mijn laatste blok, in het bijzonder het vak Finance, vond ik erg interessant. Ook de stad Maastricht vind ik erg leuk, het is net alsof je in het buitenland bent, lekker bourgondisch.

Nick: Na Beekvliet ben ik Werktuigbouwkunde gaan studeren aan de Technische Universiteit in Eindhoven, wat tot dusver zeer goed bevalt. De overstap van Beekvliet naar de universiteit was best groot: het idee van zelf je uren kunnen bepalen en doen waar je zin in hebt werd al snel overschaduwd door de vele avonduren die ik doorbracht op de universiteit om projecten en opdrachten tot een goed einde te brengen. En waar op Beekvliet het principe 'Ons kent ons' geldt, is dat op de universiteit niet het geval; de nogal onpersoonlijke sfeer die op een universiteit hangt, was voor mij best een stap. Daarom was het een fijne bijkomstigheid dat er dit jaar zes

leerlingen van Beekvliet werktuigbouwkunde zijn gaan studeren: een mooie basis van mensen bij wie je terecht kon als het allemaal even niet lukte met opdrachten en/of projecten.

Romy: Ik ben vorig jaar met enige moeite geslaagd op Beekvliet en daarna met veel enthousiasme in Leiden International Bachelor in Psychology gaan studeren, wat eigenlijk gewoon de

Romy de Wilde

Engelse versie van Psychologie is. In het begin moest ik een klein beetje wennen dat alles in het Engels was, maar na een tijdje gaat dat allemaal vanzelf. Zelf wist ik al vrij lang dat ik psychologie wilde

studeren en ik ben tot op de dag van vandaag heel erg blij met deze keuze. Qua resultaten is het allemaal goed gegaan: ik heb mijn BSA (bindend studieadvies, red.) gehaald en op een haar na mijn propedeuse. Het grootste verschil met Beekvliet is dat je bij mijn opleiding niet veel verplichte contacturen hebt, wat het soms lastig maakt om bij te blijven.

Bram: Ik ben gaan studeren aan het Amsterdam University College (AUC). De volledig Engelstalige opleiding die hier gegeven wordt (want bijna de helft van de studenten is internationaal), heet Liberal Arts & Sciences. In principe ben je vrij om je eigen studieprogramma samen

Bram Boogaarts

te stellen uit de vakken die worden aangeboden, en deze overspannen zo'n beetje de hele wetenschap: van film tot natuurkunde, van economie tot psychologie. Uiteraard mag je niet willekeurig vakken kiezen; er moet wel een bepaalde focus in zitten (een track), maar je hebt wel meer vrijheid dan bij een gangbare bachelor. Daarnaast zit je meestal niet in een grote collegezaal; het is allemaal wat kleinschaliger, met

klaslokalen van rond de twintig mensen. Een nadeel is wel dat je niet altijd evenveel diepgang kan vinden in je track (in mijn geval natuurkunde) als bij een normale studie. Ik heb nu mijn eerste jaar zonder problemen afgerond, en het bevalt goed.

Ben je op kamers gegaan? Of woon je nog thuis? En ben je, naast je nieuwe studie, nog andere activiteiten begonnen?

Siep: Ik ben meteen op kamers gaan wonen. Elke dag van Maastricht naar Sint-Michiëlsgestel reizen is niet te doen. Naast mijn studie zit ik bij studentenvereniging Circumflex en daarbinnen bij een dispuut genaamd Vloeibaar goud. Dit was in het begin behoorlijk doorzetten vanwege de ontgroening en aspirantentijd. Het dispuuts- en verenigingsleven vind ik echt fantastisch; ik stop er veel tijd in en doe mee met veel activiteiten. Inmiddels woon ik in een heel levendig studentencollege met 23 andere studenten, ook van dezelfde vereniging. Er worden in het huis veel streken met elkaar uitgehaald. Supergezellig, maar geen goede plek om te studeren. Daarom studeer ik altijd in de universiteitsbibliotheek. Op mezelf wonen vond ik, en vind ik nog steeds, een beetje wennen. Vooral dingen waar ik eerst altijd aan herinnerd werd (denk aan opruimen, bed verschonen, etc.) kosten me wel wat discipline. Ik vind het echter wel erg leuk hier en het klinkt cliché, maar het is ook heel erg leerzaam om op mezelf te wonen. Verder ben ik net als op Beekvliet nog altijd bezig met DJ'en; ik draai op veel studentenfeestjes. En in de ochtenden werk ik als draagjongen bij begrafenissen, in Maastricht een heel populaire (want goed verdienende) studentenbaan.

Nick: Ik heb met de gedachte gespeeld om meteen op kamers te gaan. Dit is er tot dusver niet van gekomen; omdat de universiteit met de auto op 20 minuten afstand ligt, maar stiekem ook omdat het thuis goed bevalt, met een moeder die de was doet en elke avond het eten klaar heeft staan. Ook voetbal ik nog steeds bij de lokale voetbalclub en heb ik hier toch nog steeds de meeste vrienden en bekenden. Niet bij een (studenten-)vereniging zitten is in Eindhoven geen probleem, omdat er heel veel te doen is binnen de studieverenigingen waar ongeveer iedereen lid van is. Verder zoek ik zo nu en dan de gezelligheid van een studenten kroeg op samen met wat medestudenten, heel toevallig ook van Beekvliet afkomstig.

Romy: Naar Leiden heen en weer reizen is te ver, dus ik ben vanaf het begin op kamers gegaan. Ik heb mijn kamer gevonden door te hospiteren in de Leidse introductieweek. Nu woon ik in een studentenhuys met acht meiden, wat megagoed bevalt. Het is altijd gezellig en je bent nooit alleen thuis, zodat je altijd iemand hebt om op terug te vallen of je verhaal bij kwijt te kunnen. Wel reisde ik ieder weekend naar huis, omdat ik afgelopen jaar nog thuis heb gehockeyd. Dat combineren vond ik af en toe lastig, dus nu ga ik stoppen met hockey. Ook ben ik lid geworden bij een studentenvereniging: Augustinus. In het begin leek dit allemaal wat veel, maar achteraf gezien kon het makkelijk.

Bram: Bij AUC wonen alle studenten op een campus bij het universiteitsgebouw. Dit is een groot voordeel: gegarandeerd een kamer op loopafstand van waar je les hebt, iets wat in Amsterdam

nogal moeilijk te bemachtigen is. Het merendeel van de kamers – inclusief de mijne – heeft een eigen keuken en badkamer, wat ik zelf heel fijn vind. Het levert een heel gezellige en kleinschalige sfeer op. AUC heeft ook zijn eigen studentenvereniging die van alles organiseert gedurende het jaar. Zo heb ik afgelopen jaar meegespeeld met het jongensvoetbalteam van AUC, verschillende keren live-optredens in en buiten de dorms bijgewoond en zelfs een keer zelf op het podium gestaan. Het op kamers wonen was wat wennen, maar uiteindelijk ging het zo'n beetje vanzelf. Ik heb niet zo heel vaak de behoefte naar huis te gaan (het is eigenlijk wel comfortabel bij AUC), meestal doe ik dat voor vrienden van Beekvliet of familie.

Bevallen de nieuwe mensen om je heen? En wat jezelf betreft: heeft een jaar studeren je veranderd?

Siep Swinkels

Siep: Ik vond het geweldig om in het begin nieuwe vrienden te maken, wat heel gemakkelijk gaat binnen een vereniging. Grote kans dat mijn jaarclub- en dispuutsgenoten vrienden voor het leven zullen blijven. Of ik zelf erg ben veranderd, vind ik moeilijk te zeggen, ik denk het niet. Ik merk wel dat ik het veel

makkelijker vind om met mensen 'slap te lullen'. Maar ook dat ik steeds vaker weloverwogen over mijn keuzes nadenk en minder impulsief een actie maak.

Nick: Ik heb binnen de universiteit de nodige nieuwe mensen ontmoet en hiermee ga ik wel eens een biertje drinken in de stad. Maar zo vertrouwd

Nick Gartsen

als het op Beekvliet was, zal het jammer genoeg niet meer worden, denk ik: de band die je na zes jaar op een dergelijke kleine school opbouwt, is niet makkelijk meer te evenaren. Ik ben na een jaar studeren veel zelfstandiger geworden en heb meer zelfvertrouwen dan ooit, mede door de vele projecten waar je als groepje studenten in het diepe wordt gegooid om samen een oplossing te vinden. Ik zoek daardoor nu makkelijker contact met onbekenden, maak sneller een praatje maak met iemand die ik niet ken.

Romy: In je eentje naar een nieuwe stad gaan is natuurlijk heel spannend, maar gelukkig heeft bijna iedereen dat. Daardoor ging het heel makkelijk om nieuwe mensen te leren kennen. Sommigen met dezelfde interesses en

dezelfde studie, anderen met totaal andere studies. In mijn jaarclub zitten twaalf meiden en ondanks dat we grotendeels dezelfde interesses hebben zijn we toch allemaal heel anders, wat juist gezellig is en tot leuke verhalen leidt. Ik heb ook nog veel contact met mijn vrienden en vriendinnen van thuis, ik zie ze ongeveer ieder weekend. Ik denk dat ik wel geluk heb met deze balans. Volgens mij verandert iedereen wel in het begin van je studententijd: op kamers krijg je meer verantwoordelijkheden. Natuurlijk is er heel veel veranderd het afgelopen jaar, maar ik denk dat dat ook goed was na zes jaar Beekvliet: ik kon wel wat anders gebruiken!

Bram: AUC staat bol van de nationaliteiten, achtergronden en academische en andere interesses, dus er is een grote verscheidenheid aan mensen. Omdat je zelf bepaalt welke evenementen je bijwoont, kun je naar mijn ervaring makkelijk mensen ontmoeten met vergelijkbare interesses. Hoewel ik een vriendengroep in Amsterdam heb gevormd, is het contact met vrienden van Beekvliet niet verloren gegaan. We organiseren af en toe een feestje (of verjaardag) of ik spreek ze online; de zomer leende zich ook voor een korte vakantie samen. Het studeren en op mezelf wonen heeft me zeker zelfstandiger gemaakt (hoewel ouderlijke hulp absoluut nog welkom is in sommige gevallen, belastingen en dat soort rommel). Het vergt in ieder geval meer overzicht en vermogen om te plannen, om huiswerk, huishoudelijke taken en al het andere allemaal gedaan te krijgen, en het natuurlijk te combineren met een social life. En na een jaar voor mezelf koken leef ik nog, dus dat is ook mooi meegenomen.

Tot slot: hoe kijk je een jaar later terug op je tijd op Beekvliet? Nu kun je vergelijken! Heb je tips voor de onlangs geslaagden die nu gaan studeren?

Siep: Terugkijkend is de middelbare school eigenlijk heel gemakkelijk, in die zin dat het heel duidelijk is wat je precies moet doen om te slagen. Op de universiteit moet je het meer zelf uitvinden. Maar de stof is niet zoveel moeilijker, heb ik het idee. Ik heb veel mooie herinneringen en vrienden aan Beekvliet overgehouden. Iets wat ik in het bijzonder fijn vond was het persoonlijke contact met de docenten, ik had het gevoel dat ik op Beekvliet elke docent wel goed kende. Op de universiteit is er geen persoonlijke aandacht voor je, tenzij je daar zelf initiatief in neemt. Mijn tips voor degenen die gaan studeren: zorg dat je je eerste jaar haalt, zoek naar mensen die bij jou passen (die zijn er altijd) en blijf jezelf. En probeer zo snel mogelijk een ritme te vinden dat voor jou werkt, zowel qua studie als eromheen.

Nick: Wat mij betreft geldt, nu na een jaar, dat de band die ik heb met degenen met wie ik op Beekvliet hebt gezeten niet te vergelijken is met de band die ik nu heb opgebouwd met medestudenten. Dit komt vooral door het feit dat je samen met hen volwassen bent geworden, zes jaar lang samen op school hebt gezeten, maar vooral ook samen op reis bent geweest en veel nieuwe dingen hebt gezien en met elkaar hebt meegemaakt.

Romy: Op de universiteit moet je echt moeite doen als je hulp zoekt. Op Beekvliet kon je altijd meteen naar de docent stappen voor hulp. Nu moet ik een afspraak maken en vervolgens hebben ze eigenlijk geen idee wie je

bent. Dat was voor mij wel de allergrootste verandering, wat natuurlijk versterkt wordt doordat Beekvliet klein is en iedereen elkaar kent. Sommige dingen van Beekvliet mis ik wel, andere dingen absoluut niet. Het is vooral lekker dat je soms zelf kan bepalen of je naar je college gaat of niet... Voor de nieuwe studenten: maak je niet te druk, want je went heel snel aan de veranderingen. Maar probeer wel open te staan voor nieuwe mensen zodat je makkelijk nieuwe vrienden maakt.

Bram: Tja, Beekvliet... Tegelijk kort en lang geleden. Ik weet nog dat ik na de examens meerdere keren heb gezegd dat ik nog helemaal niet klaar was met de atmosfeer, met het leventje eromheen en de vriendengroep, maar wel met de middelbare school zelf. Academisch gezien was het natuurlijk wel tijd voor een nieuwe stap. Studeren voelt meer als 'the real deal' en dat laat vooral zien dat het op de middelbare allemaal nog een stuk minder gecompliceerd was. Aan de andere kant is het natuurlijk ontzettend leuk om een nieuw hoofdstuk te beginnen in een onbekende stad met andere mensen. Waar ik naar streef is om het contact met vrienden van Beekvliet gaande te houden, maar me vooral ook te storten op het leven in Amsterdam, want daar gebeurt het nu eenmaal voor mij op het moment. Een beetje de balans zoeken dus. Da's meteen ook een goede tip, lijkt me!

Hartelijk dank aan jullie alle vier dat we mochten meekijken in je huidige leven! Veel succes met alles wat je doet en wie weet tot ziens op Beekvliet, bijvoorbeeld bij de volgende reünie! ★

I Oud-Beekvlieters in het nieuws

Regelmatig komt de redactie van Tempora Nostra publicaties over oud-Beekvlieters tegen in persberichten uit kranten, tijdschriften, van internetsites of andere social media. Een verkorte weergave daarvan volgt hieronder.

Door Peter van Overbruggen

Het ongeloof van Femke Hellings
Oud-leerling Femke Hellings (ex. 1997) uit Schijndel wist eind 2017 te melden dat ze in haar columns geen blad voor de mond neemt. Onlangs schreef Femke Hellings in het BD een column 'Ongeloof' over een 'doppenactie' onder middelbare scholieren, georganiseerd door de Gestelse kapelaan Pieter Zimmermann. Het goede doel is: KNGF Geleidehonden.

(...) Ik weet van niks, en twee van mijn kinderen zitten toch echt op 'Beekvliet'. Navraag bij de jongens geeft vragende ogen en schouderophalende gebaren. Kapelaan Pieter Zimmermann vertelt dat de actie de afstand tussen de schooljeugd en de kerk nu al kleiner maakt. Nou, hoe dan? (...) Het kan aan mij liggen maar ik zie het niet gebeuren dat massa's scholieren straks de deuren langsgaan voor lege flessen en de opbrengst op zondagochtend in het rieten collectemandje gooien. Wat ik wél zie, is dat de nieuwe Gestelse pastoor alles uit de kast haalt. (...) Beenspieren, taalgevoel, dierenliefde, een frisdrankverslaving en blindenbegrip. Er is straks een hoop versterkt bij de schoolkinderen. Maar hun band met de kerk? Hou toch op.

Tot slot het laatste nieuws over Femke Hellings (in de column van Lucas van

Houtert, BD 2 juni 2018):

Het is maar goed dat blaffende honden niet bijten, anders had het Brabants Dagblad de afgelopen weken drie columnisten naar de eerste hulp kunnen brengen. Femke Hellings, Linda Akkermans en Tony van der Meulen schreven een pittige column over vechthonden en moesten dat bekopen met scheldkanonnades en regelrechte bedreigingen. In één geval hebben we zelfs overwogen de columnist in een hotel onder te brengen.

Bron: BD 2 juni 2018

Winy Maas tekent mee aan nieuw deel Gymnasium Beekvliet

Beekvliet heeft een mooi gebouw, maar de aula is te klein en er zijn te weinig lokalen en kleinere werkruimten. Voor de nieuwbouw en renovatie van Beekvliet (OMO-budget zo'n 6 miljoen euro) is o.a. de intussen bekende oud-leerling Winy Maas als architect gevraagd. Tien leerlingen mochten meekijken bij een speciale ontwerpsessie van het 'bouwteam'.

(...) Nou, ik heb vooral gekeken naar originaliteit. En dat dakterras, dat stond me wel aan", zegt Tim Gielen, leerling van het Gymnasium Beekvliet in Gestel. De tweedejaars leerling vindt het ook belangrijk dat de ontwerpen voor de verbouwing en nieuwbouw bij de school

'goed aanvoelen'. (...) Maarten van den Haak en Klaas Gosens, respectievelijk vierde- en zesdejaars leerlingen op het Beekvliet, hebben ook gelet op functionaliteit, genoeg lichtinval, bevordert het lokaal goed lesgeven aan de leerlingen en zo meer. „Maar ook of de nieuwe aula geschikt is voor het onderbouwfeest dat we elk jaar geven", geeft Maarten van den Haak toe.

(...) Het Gymnasium Beekvliet groeit volgens de prognoses nog een tijdje, van nu 820 leerlingen naar maximaal tussen de 860 en 880 in 2020. Rond het jaar 2025 stabiliseert het aantal leerlingen zich rond de 760. „Dat is de reden dat we er voor kiezen dat we een stuk of vijf oudere lokalen nu niet renoveren. Rond 2025 stoten we die af. Zo vangen we demografische schommelingen van leerlingen op." (*aldus Carla Faassen, red.*)

Bron: BD 14 maart 2018 door Domien van der Meijden

'Matthäus Passion is kicken'

Oud-leerling Jos van Veldhoven is 35 jaar lang het boegbeeld geweest van 'zijn' Nederlandse Bachvereniging. Hij heeft afscheid genomen tijdens zijn laatste uitvoering van de in Nederland zo populaire Matthäus Passion. Ook de erin meezingende kinderen vinden het 'kicken'. (...) Jos van Veldhoven, muzikaal leider van de Nederlandse Bachvereniging, is bij uitstek de man die de onmiskenbare populariteit van 'De Mattheus' - dit jaar worden er verspreid over ons land meer dan 250 uitvoeringen gegeven - kan duiden. De dirigent neemt vanavond afscheid van het ensemble dat hij 35 jaar in de beste muziektraditie van Bach diende.

Jos van Veldhoven, zijn eerste optreden als dirigent op Beekvliet, 1965. (foto uit privé-archief Jos van Veldhoven)

(...) Van Veldhoven neemt afscheid in stijl. Liefst 350 jongens en meisjes, afkomstig uit koren in heel Nederland, klinken vanavond in TivoliVredenburg op de 333ste geboortedag van Bach. Een unicum in kwantiteit, maar evenzeer een inhoudelijke nouveauté. In de Matthäus-Passion zingt het kinderkoor immers alleen voor de pauze - nu mogen ze alle twaalf koralen voor hun rekening nemen. (...) Een van de koren is het Haags Matrozenkoor (...) onder leiding van Wouter Verhage, een leerling van Jos van Veldhoven.

(...) Hij is de tel kwijt, maar Jos van Veldhoven - die als gastdirigent actief blijft - moet in zijn leven honderden keren de Matthäus-Passion hebben geleid. „En altijd alsof ik het voor de eerste maal in handen had. Ik begin met een schone lei, probeer me voor te stellen hoe Bach een maagdelijk wit papier voor zich had. (...) Bach gebruikte uitsluitend mannen- en jongensstemmen. Nu zingen ook vrouwen de solo- en koorpartijen. (...) In de tijd van Bach werd de Matthäus-Passion, zegt Van Veldhoven, lang niet door iedereen juichend ontvangen. „Sommigen vonden het een ver-schrik-

kelijk opera-achtig stuk, dat brak met de traditie van de gedragen kerkmuziek." Hoe anders is dat nu. Voor menigeen is de Matthäus een welhaast meditatieve belevens. Tijdens de uitvoering, bemerkt Van Veldhoven, groeit een grote gemeenschapszin. „Het is moeilijk te verklaren en te verwoorden, maar er ontstaat een diep gevoel van samenzijn. Dat voel je als dirigent, ook met je rug naar het publiek."

De jongens van het Haags Matrozenkoor voelen die speciale, warme collectiviteit ook. Met zijn allen in de bus naar

Jos van Veldhoven dirigeert de Nederlandse Bachvereniging (foto Wouter Jansen)

Utrecht, de voorpret, de spanning, de uitgelatenheid na afloop. (...) Samuel verwoordt het meest eigentijds zijn waardering voor de Matthäus Passion: „Het is gewoon kicken muziek."

Bron: *Brabants Dagblad*, 21 maart 2018 door Arno Gelder

Kroniek van een keuterboertje: meer kids dan koeien

Harrie Kemps (ex. 1962) schreef een boek over een Helvoirts keuterboertje, zijn ondernemende vrouw en hun negen kinderen: 'Met elf man rond de pan!!'. Van deze ouders was hij, geboren op 11 mei 1945, het derde kind in de reeks van negen. Harrie volgde het kleinseminarie en vijf jaar het grootseminarie, dat in 1967 werd opgeheven. Hij rondde zijn studie theologie af in Nijmegen. Tijdens een stage in Amsterdam kwam hij Maria tegen, met wie hij trouwde en twee kinderen kreeg. Het Brabants Dagblad had een uitgebreid interview met hem.

Verbaasd kijkt Harrie Kemps (73) naar de voormalige speelplaats voor de rooms-katholieke jongensschool in Helvoirt. Nu een grasveldje, maar hij speelde er vroeger tikkertje - op klompen. "Wat is het klein. Hoe pasten daar ooit tweehonderd kinderen op ...?" (..)

Afgekeurde kozijnen en deuren van het seminarie

De herinneringen buitelen over elkaar heen als Harrie Kemps voor het geboortehuis van hem en zijn broers en zussen staat.

Het is in 1838 gebouwd met onder meer afgekeurde deuren en kozijnen van het grootseminarie in Haaren. "In het grote voorhuis woonde de rijke dame Marie Boset, tot 1946. Mijn vader en moeder woonden in het deel naast de kleine

Harrie Kemps 2018

koeienstal. Mijn drie zussen sliepen op een kamer boven in het voorhuis, wij in de kamer ernaast. Met zes jongens in een kamer van drie bij vier meter. Dat was luxe vergeleken met waar we daarvoor sliepen: boven de koeienstal. Het hooi stak onze kamer in." (..)

De familie was godsvruchtig. Pa zong in de kerk, de jongens waren misdienaar. Elke dag naar de kerk was heel normaal. "We gingen doordeweeks naar de mis van 07.00 uur, want we mochten niet van tevoren eten als we ter communie gingen. Na de mis konden we nog naar huis om een boterham te eten."

Apocalyptisch

Met elf man rond de pan!! - Brabants boerengezin in de jaren vijftig van Harrie

Kemps is een feest van herkenning voor oudere generaties dorpsbewoners. (...) Maar het boek is meer dan nostalgie. Het laat zien hoezeer de maatschappij - ook het kleine Helvoirt - is veranderd. Apocalyptische veranderingen, noemt Kemps dat. "Het boeren van mijn vader was primitief handwerk. Nu doet een boer alles per computer; hij raakt geen koe of voer meer aan. De moraal is ook veranderd. Daar zit ook mijn drijfveer voor dit boek: aan jongere generaties vertellen hoe het vroeger ging. Het is een wereld die ze niet kennen, die ze zich niet eens kunnen voorstellen." Het is de wereld van zwabbers, van teilen gevuld met koud water en één moor kokend water waarin alle negen kinderen eens per week badderden. Het is de wereld van één keer in de week een schone onderbroek aan, van zeven kinderen krijgen voor de oudste zijn communie deed, van een pispot in de slaapkamer. Harrie Kemps dist ze allemaal smakelijk op. Tijdens de wandeling en nog veel uitgebreider in zijn boek.

Bron: *Brabants Dagblad*, 25 april 2018, door Johan van Grinsven

Nieuw dit jaar op de sportdag: een (spontane) Beekvlietloop voor de docenten

I Hoe is het toch met .... Kees Wintermans?

oud-docent Levensbeschouwing

Op een steenworp afstand van Moorwijk, waar velen van ons hun brugklaskamp hebben doorgebracht, woont oud-docent Kees Wintermans samen met zijn vrouw sinds hij in de jaren 80 op Beekvliet begonnen is. "Beekvliet heeft mij veel gebracht," zegt Kees, "maar ik zou zelf nooit mijn kinderen naar een internaat sturen."

Door Mirjan Boot-de Werd

Wat was nu de juiste benaming van uw vak op Beekvliet?

"Van leraar catechese werd ik leraar godsdienst op Beekvliet. Maar al snel veranderde dat in leraar levensbeschouwing," legt Kees Wintermans uit. "Die term paste het best vond ik. Het vak levensbeschouwing is voor mij wezenlijk anders dan het vak maatschappijleer wat veel mensen nogal eens door elkaar halen. Maatschappijleer is een vak waarbij nagedacht wordt over hoe de samenleving technisch in elkaar zit, hoe de regelgeving is. Levensbeschouwing daarentegen is een vak wat nadenkt over dat wat mensen bezig houdt in hun diepste wezen; wat motiveert mensen? Naar mijn idee is dat iets heel anders," verklaart de oud-docent. "Catechese wil eigenlijk zeggen, dat je mensen tot een bepaalde overtuiging wil brengen. En dat is nooit mijn insteek geweest."

Op de website van Beekvliet 200 vertelt u, dat uw interesse in religie door Beekvliet is opgewekt. Hoe dat zo?

"Toen ik op het seminarie zat, werd mijn interesse in religie vooral gevoed door dhr. Knippenberg (red. oud-docent). Dat vond ik een heel bijzondere man. Hij kon heel boeiend verhalen vertellen

over de Griekse mythologie. Maar ook de denkwereld achter de Latijnse en Griekse teksten over goden in relatie tot onze cultuur is interessant. Onze cultuur en het Christendom zijn hieruit voortgekomen, en dat boeide me enorm." Kees licht zijn studieloopbaan toe. "Na mijn eindexamen in 1971 ben ik dan ook geschiedenis gaan studeren in Nijmegen. Na één jaar ben ik echter overstapt naar de pedagogische academie.

Voor die opleiding moest ik stage lopen op een basisschool waar een ouderavond georganiseerd werd met het thema 'communie doen van kinderen'. Die informatieavond liep volkomen uit de hand, omdat ouders als twee partijen lijnrecht tegenover elkaar stonden. Mensen werden zo emotioneel, omdat ze zich aangevallen voelden in hun geloof. Als het over godsdienst gaat en datgene wat mensen motiveert, wordt men zo emotioneel dat men blijkbaar niet meer in staat is om op een rationele of fatsoenlijke manier zaken met elkaar te bespreken. Dat intrigeerde me dusdanig, dat ik daar meer over wilde weten. Zodoende ben ik theologie gaan studeren in Nijmegen."

"Mijn afstudeerrichting paste niet echt in de theologische opleiding in die

Kees Wintermans als trotse opa

tijd," gaat Kees Wintermans verder. "Eind jaren 60 waren er regelmatig studentenacties. Daardoor kregen wij in Nijmegen een hoogleraar met de leerstoel 'Theologie van het maatschappelijk handelen'. Deze lector, Arend Theodoor van Leeuwen, had zich met name toegelegd op het Marxisme. In de leescolleges behandelden we Das Kapital van Marx. Daar kwam ik tot de conclusie, dat het analyseren van de samenleving op grond van economische inzichten heel belangrijk is en dat Marx daar een heel andere kijk op heeft dan de traditionele economie. Ik vind dat nog steeds erg interessant," merkt Kees op. Eigenlijk zou je kunnen zeggen dat het kapitaal analyseert hoe het economisch systeem in elkaar zit."

"Ik vind het dan ook belangrijk, dat je bij een vak als levensbeschouwing nadenkt over de vraag wat de wezenlijke drijfveren in een samenleving zijn.

Wat houdt die samenleving bij elkaar? Dat zou je naar mijn mening ook een religie kunnen noemen. Religie heeft altijd die verbindende functie," legt de oud-docent verder uit. "Dat kan ook nooit verdwijnen. Een bepaalde godsdienst kan wel veranderen of verdwijnen, maar religie is een fenomeen wat het wezen van een mens uitmaakt, ook al ben je atheïst. Ook atheïsme is in dat opzicht dus een vorm van religie," poneert Kees. "De populaire boeken van Yuval Noah Harari, Sapiens en Homo Deus, handelen hier bijvoorbeeld ook over. Mensen zijn altijd op zoek naar het cement van de samenleving. Kijk maar naar De tien geboden. Dat is eigenlijk niets anders dan een aantal regels die mensen hebben opgesteld om op een fatsoenlijke manier met elkaar om te gaan. En als je daar vervolgens een religieus sausje over schenkt, is het niet meer mogelijk om die regels te veranderen, want die komen immers van hogerhand. Zo functioneert religie naar mijn idee," doceert de oud-seminarist zijn visie.

Heeft u de intentie gehad om priester te worden?

"Ik was vroeger misdienaar en op de één of andere manier had ik voor een kort moment bedacht dat ik pastoor wilde worden. Omdat ik goed kon leren werd daar meteen op ingesprongen. De pastoor ging zich ermee bemoeien. En de hele familie was trots. In 1965 ging ik dus naar het seminarie Beekvliet. Maar daar kwam ik er al snel achter dat ik toch geen pastoor wilde worden. De keuze voor een beroep wordt dan ook meteen lastiger en het vak van leerkracht is dan een voor de hand liggend gevolg," verhaalt Kees. "Na de opleiding theologie

ben ik meteen als leerkracht aan het werk gegaan, eerst in Valkenswaard en vervolgens in 1985 op Beekvliet. Maar ook al tijdens mijn studie heb ik lesgegeven op wat toen de LTS was.”

Hoe bent u als docent op Beekvliet terechtgekomen?

“Door te solliciteren,” legt Kees uit. “Tijdens het sollicitatiegesprek met rector Arnold Wintjes, Jan van Rijnsoever en Sjef Smolders (red. beiden conrector), hebben we vooral veel herinneringen opgehaald,” glimlacht de theoloog. “Toen ik in 1971 eindexamen deed op het seminarie was dat het eerste jaar voor Arnold Wintjes als rector. Meer dan de helft zakte dat jaar! Het was echt een rampjaar.”

“Uiteindelijk ben ik in 1985 op Beekvliet begonnen als leraar, maar ik moest wel een didactische aantekening hebben. Dat hield dus in, dat ik naast de vele lesuren die ik gaf in mijn eerste jaar op Beekvliet ook nog twee avonden in de week naar Tilburg ging en dat ik stage moest lopen. Maar daar had ik helemaal geen tijd voor!” Kees vertelt lachend de geniale oplossing die bedacht werd om dan maar stage te gaan lopen bij zichzelf. “Achteraf snap ik niet hoe ik dat allemaal voor mekaar heb gekregen! Zo weet ik nog goed tijdens mijn eerste jaar, dat er in de proefwerkweek voor kerstmis nog toetsen levensbeschouwing gemaakt moesten worden. Je moet nagaan, dat ik toen de 1e en 3e t/m 5e klas les gaf. Ik kon al die proefwerken onmogelijk fatsoenlijk nakijken. Ik had gewoon de tijd er niet voor! Uiteindelijk heb ik me moeten beperken tot het nakijken van enkele vragen per proefwerk.”

Wie waren uw voorgangers op Beekvliet?

“Toen ik in 1985 begon, volgde ik J. Steemers en W. Kooloos op. Ook Jan van Rijnsoever had nog lessen godsdienst verzorgd. Mijn eerste jaren op school heb ik al die lessen alleen met mevrouw Hoff gegeven. Daarna heb ik een aantal jaren alleen fulltime levensbeschouwing gegeven tot me dat teveel werd. Daarop ben ik een dag minder gaan werken tot ik in 2013 besloten heb te stoppen.”

‘Meneer, niet God heeft de mens geschapen, maar de mens heeft God geschapen!’

“Ik ben wel eens de archieven op Beekvliet ingedoken om te achterhalen wat de godsdienstlessen op Beekvliet inhielden. Wat blijkt, iedereen werkte voor zichzelf. Ik heb toen geprobeerd een leerplan op te zetten, maar er was geen geschikte methode voorhanden. Er waren wel wat lesboeken, maar die beantwoordden inhoudelijk niet aan het niveau van de Beekvlietleerlingen. Vandaar dat ik op een gegeven moment uitstapjes maakte naar het vak filosofie.” Kees herinnert zich nog een anekdote: “Tijdens een schoolreünie kwam een oud-leerling naar me toe en hij refereerde aan de filosoof Feuerbach. “Meneer,” zei hij, “niet God heeft de mens geschapen, maar de mens heeft God geschapen!” Het is leuk om te merken dat de filosofielessen zijn blijven hangen. Het vak levensbeschouwing is natuurlijk niet het meest sexy vak. Bovendien is het nog niet eens een examenvak. Maar de leerlingen leerden er wel voor en ik kreeg geweldige werkstukken terug. Daar was ik echt van onder de indruk,” vertelt Kees

Kees Wintermans bij zijn moestuin in de achtertuin

met enige trots. “En natuurlijk waren er ook leerlingen die niet zoveel energie in het vak staken.”

Uw eerste jaar als docent op Beekvliet is memorabel voor u.

“Ja, dat kun je wel zeggen!” Kees Wintermans kan er nu gelukkig om lachen. “Ik wist alleen vanuit mijn ervaring in Valkenswaard, dat je vakinhoudelijk de zaak goed in orde moest hebben. Ik heb veel geleerd dat eerste jaar op Beekvliet. Je moet dus nooit zeggen dat de eerste de beste die nog praat, de les uit wordt gezet. Dan gaat dus altijd de verkeerde leerling eruit,” weet Kees uit ervaring. “Zo heb ik ooit, tot verbazing van Sjef Smolders (oud-conrector), het liefste meisje van de klas eruit gestuurd. Ik reed in het begin vaak met Sineke Pollman (red. oud-docente Duits) mee

vanuit Nijmegen. Ze adviseerde me om vijf jaar de tijd te nemen om te beslissen of je geschikt bent als leerkracht of niet. Een echte leraar ben ik eigenlijk nooit geweest,” meent Kees. “In het begin probeerde ik me te verschuilen achter de inhoud van de les. Ik wilde mijn verhaal kwijt en daar ontleende ik zekerheid en controle aan. Zo wilde ik bijvoorbeeld niet de foto’s van de Provincereis met de vijfdeklassers in mijn lessen bekijken, wat collegae wel deden. Ik dacht dat mijn lessen dan volledig uit de hand zouden lopen. Achteraf had ik dat wel moeten doen, want op die manier contact maken met leerlingen is mooi. Ik durfde bijvoorbeeld ook niet te lachen als er weer eens wat voorviel in de les. Of als er tosti’s werden gebakken op de gaskachels in de keet. Maar ik had natuurlijk gewoon moeten lachen. Dan zien de leerlingen ook je menselijke kant. In de loop der

jaren is dat gelukkig anders geworden, maar in het begin heb ik het echt moeilijk gehad. De laatste jaren heb ik enorm genoten van de vijfde klassen. Als opdracht moesten ze aan de hand van twee muziekstukken die ze interessant vonden, iets vertellen over hun eigen levensbeschouwing. Dat waren geweldige lessen! We hebben tranen gelachen, maar hadden ook tranen in de ogen van emotie."

Hoe ervoer u het internaat Beekvliet?

"Ik heb er ontzettend veel gelachen met Felix van de Laar en Jos van de Sande met wie ik een tijd lang tijdens het eten in de refter aan dezelfde tafel zat. Ik was heel sportief en sportte veel, met name voetbal en volleybal. Maar in het derde of vierde jaar wilde ik weg uit het internaat. Gelukkig hebben mijn ouders mij tegengehouden. Het heeft mij namelijk een heel goede opleiding gebracht. Wat dat betreft heb ik natuurlijk aan het instituut kerk veel te danken. Want als ik terugkijk, had ik zo'n opleiding nooit willen missen."

Maar u heeft wel gezegd, dat u uw eigen kinderen nooit naar een internaat wilt sturen.

"De keerzijde van een opleiding op het seminarie is, dat je op 12-jarige leeftijd uit je eigen gezinssituatie wordt weggehaald. Je kiest daar wel voor, voor zover er van een keuze gesproken kan worden. Maar voor mij betekende dat, ook mede door mijn vervolgstudie in Nijmegen, dat ik als het ware vervreemd ben van mijn eigen familie. Mijn broers en zussen hebben een heel ander soort opleiding gevolgd dan ik en dat verschil merk je. Ik heb een heel goede band met ze hoor, maar ik kijk anders naar de

wereld dan zij en dat is soms wel eens lastig."

Viel het afscheid van Beekvliet in 2013 u zwaar?

"Het was zwaar, maar tegelijkertijd ook een opluchting. Ik was namelijk overspannen," vertelt Kees heel openhartig. "Beekvliet is een erg leuke school, met fijne collegae en leerlingen. Je kunt het niet beter treffen voor het vak levensbeschouwing. Dat is heel anders dan op een LTS, daar ging het inhoudelijk meer over vrachtauto's, tatoeages en over vrouwen."

Wat zijn zoal de dagelijkse bezigheden van een gepensioneerde docent Levensbeschouwing?

"Fietsen met een fietsclub, samen met oud-docent Gerard Boekholt," begint Kees op te sommen, "en in de wintermaanden mountainbiken. Daarnaast heb ik een moestuin hier in mijn achtertuin en via een tuinvereniging. Ik zit in een leesgroepje Filosofie, heb sinds kort een kleinzoon waar ik samen met mijn vrouw op pas. Als sport doe ik tegenwoordig aan Yin Yoga en Pilates in plaats van voetbal en volleybal. En ik speel baritonsaxofoon in een Big Band in Bostel, waarmee ik soms ook optreed. Verder speel ik tenorsax in het seniorenorkest hier in het dorp. Ik ben niet altijd muzikaal actief geweest," bekent de oud-docent. "In 1987-1988 wilden Christ van de Noort (red. oud-gymdocent), Jos Princée (red. oud-docent Nederlands) en Pieter Ronner (red. oud-docent Duits) een docentenband oprichten. Dat leek mij wel wat. Ik leende van mijn zwager een saxofoon en ben vervolgens lessen gaan nemen."

Waarom is het vak levensbeschouwing nog steeds belangrijk om te geven?

"In een multiculturele samenleving is het één van de belangrijkste vakken om kennis te maken met andere denkwijzen," stelt Kees Wintermans vast. "30 Jaar geleden was de insteek van de lessen catechismus om goede katholieken af te leveren. Nu is het een vak om inzicht te krijgen in de eigen motivatie en drijfveren, ook op collectief niveau."

"Eén van de problemen tussen bevolkingsgroepen is, dat mensen niet in staat zijn zich in te leven in de gedachte wereld van een ander. Vooral op religieus niveau, want dat is niet alleen maar rationeel of het bestuderen van de Koran of de bijbel. Het gaat er ook om, dat je beseft en voelt dat mensen bewogen kunnen zijn in wat ze doen. Kijk maar naar die ouderavond tijdens mijn stage. Als je niet in staat bent om dat te bespreken, kom je geen stap verder. Je kunt niet van iemand verwachten dat ie het meest fundamentele van zijn overtuiging van zich afzet. Veel mensen denken echter, dat je op grond van

argumenten anderen kunt overtuigen. Maar dat is niet altijd waar. Een voorbeeld: Mark Rutte zegt dat een visie een olifant is die het zicht belemmert. Nou, dat is dan toch ook een visie? Hij doet alsof hij heel objectief naar de wereld kijkt, alsof allerlei maatregelen en wetten die hij maakt een soort technocratische manier van kijken is, alsof er geen gedachte achter zit waarom hij dat zo doet en niet anders. Maar ik noem dat ook een visie."

Uw leukste herinnering aan Beekvliet?

"De reizen naar de Provence. Die waren veel leuker dan de latere Romereizen. Maar ook allerlei feesten zoals de jubilea. Welke fantastische ideeën men toch bedacht voor de feesten! Een kermis bij het afscheid van Sjeff Smolders, Frans van Weert (red. oud-docent natuurkunde) werd met een helikopter opgehaald en er werd zelfs een luchtmacht-kapel geregeld bij het afscheid van Arnold Wintjes. Het kon ook allemaal op Beekvliet!" merkt de oud-docent met verwondering op. ★

Examenlichting 2018 voor De Ruwenberg bij aanvang van het tweede examengala

Wandelen naar Santiago is een heerlijk simpel leven

In zomer en najaar van 2017 loopt Martijn van Hulten, voorzitter van NMI, de pelgrimstocht (camino) naar Santiago de Compostela in Noordwest-Spanje. Nu, bijna een jaar verder, doet hij voor Tempora Nostra verslag van deze tocht en zijn opgedane ervaringen. "Op de camino gebeuren bijzondere dingen."

Door Martijn van Hulten (1986)

Op 16 juli 2017 is het eindelijk zover. Na een lange voorbereiding vertrek ik vanuit ons huis in Sint-Michiëlsgestel naar Santiago de Compostela. Een tocht van ruim 2600 kilometer. Als ik om 8.00 uur beneden kom, wordt al snel duidelijk dat mijn vertrek niet bepaald stilletjes zal verlopen. De grote hoeveelheid broodjes en krentenbollen past met geen mogelijkheid in mijn toch al redelijk volgepakte rugzak. Als ik een uur later aanstalten maak om echt te vertrekken staat de keuken volgepakt met familie en vrienden, die mij tijdens het eerste uur van mijn camino begeleiden. De eerste dag gaat nog door het bekende Brabantse land, maar al op dag twee verlaat ik Nederland om er hopelijk pas over ruim drie maanden weer terug te zullen komen.

Wandelen als meditatie

Wandelen naar Santiago is een heerlijk simpel leven. Alleen wat je echt nodig hebt zit in je rugzak. Dat is een matje en een slaapzak, twee shirts, twee onderbroeken, twee paar sokken en toiletspullen. De eerste paar weken heb ik ook een tentje bij me, omdat er dan nog niet zoveel pelgrimsherbergen zijn. De enige luxe die ik mij permitteer is een iPad met toetsenbordje, waarmee ik

Voor drie maanden weg uit Sint-Michiëlsgestel

zoveel mogelijk dagelijks mijn belevenissen kan delen met de wereld. Er is dus 's ochtends weinig keuzestress over wat ik aan zal trekken. En het is ook meteen duidelijk wat ik weer ga doen: wandelen, wandelen en nog eens wandelen. Door bossen en velden, over paadjes en asfaltwegen, door verlaten dorpjes en drukke steden. Door de afwezigheid van to-do-lijstjes en e-mail wordt het wandelen een welhaast meditatieve bezigheid.

Psalmzingerende paters

In België overnacht ik in de abdijen van Postel, Averbode en Leffe. Ik woon er het ochtendgebed (Lauden) bij. Psalmzingerende paters in middeleeuwse kerken en kapellen, heel bijzonder. Niet elke avond

is er een abdij waar ik terecht kan. Zelfs niet altijd een camping, dus ik overnacht ook twee keer met mijn tentje 'in het wild'. Nou ja, wild, in Kortenaak kan ik niemand vinden die mijn tuin beschikbaar wil stellen, dus daar kampeer ik op het grasveld naast de kerk, met uitzicht op een slechte imitatie van de Lourdesgrot. Op het bankje naast Bernadette eet ik er mijn avondeten.

In Namen ontmoet ik een Drents echtpaar van rond de 70 dat ook op weg is richting Santiago. Het zijn ervaren pelgrims, want ze zijn er al een paar keer heen gelopen. Dit keer slaan ze in Spanje eerder af richting hun einddoel: Tarifa, aan de zuidkust van Spanje. Het kan dus altijd nog gekker. We lopen soms kleine stukjes samen, maar meestal lopen we apart en ontmoeten we elkaar 's avonds weer in de herbergen. Soms zien we elkaar een paar dagen niet en dan komen we elkaar ineens weer tegen.

Zoon van oud-Beekvlieter

Wat is Frankrijk een groot land! Ik doe er ongeveer 50 dagen over om het van noord naar zuid te doorkruisen. In Vézelay neem ik mijn enige rustdag. Deze plaats is al sinds de middeleeuwen een belangrijke pelgrimsplaats. Ik heb geluk, want toevallig is er net een uitvoering van het Amsterdams Bach Ensemble in de prachtige kathedraal, met de zoon van oud-Beekvlieter Jos van Veldhoven in het orkest. Het is prachtig, maar nog niet zo indrukwekkend als de zingende paters en nonnen tijdens de pelgrimszegen, die hier dagelijks wordt gegeven aan alle doorreizende pelgrims.

Verderop in Frankrijk komt mijn vrouw Rianne twee dagen meelopen. Tot

Nevers, waar we worden onthaald door mijn ouders, en waar we samen een nacht op de camping doorbrengen. En natuurlijk ook een bezoek brengen aan Bernadette (ja, die van Lourdes), die hier in een glazen kistje te bewonderen is. En te aanbidden, wat door velen hartstochtelijk wordt gedaan.

Bijzondere ervaringen in Spanje

De overgang van Frankrijk naar Spanje is enorm. En dan bedoel ik niet alleen de Pyreneeën die ik moet oversteken, maar met name ook het grote aantal medepelgrims. In Orthez in Frankrijk slaap ik nog in een herberg met zes bedden, in Saint-Palais zijn het al 60 bedden en in Saint-Jan-Pied-de-Port wel twintig herbergen met heel veel bedden. Dagelijks vertrekken er van hieruit dan ook honderden pelgrims en dat aantal zwelt

Met Jacobsschelp en wandelstok in Spanje

Rianne loopt met Martijn mee tot eindpunt

alleen nog maar aan naarmate Santiago dichterbij komt. Het is even wennen, maar dan is het ook wel ontzettend leuk om zoveel gelijkgestemden van over de hele wereld te ontmoeten.

Boodschapper van Jacobus

Op de camino gebeuren bijzondere dingen. Zo had ik in Noord-Frankrijk een Nederlandse vrouw ontmoet die een dag voor mij uit Vessem was vertrokken. Ze nam regelmatig rustdagen, dus eenmaal in Spanje liep ik al ver voor haar uit. Tijdens het wandelen vroeg ik mij af hoe het met haar zou zijn, maar zonder telefoonnummer kom je daar natuurlijk niet meer achter. De volgende dag raak ik in gesprek met een Deense man. Als hij hoort dat ik uit Nederland vertrokken ben, zegt hij: "Net als Isabelle!" Blijkt dat hij vanwege tijdgebrek maar stukjes loopt. Hij heeft net een stuk met de bus afgelegd, maar een paar honderd kilometer daarvoor heeft hij haar ontmoet. Het voelt alsof hij door Jacobus als boodschapper naar mij toe is gestuurd.

Als je 's avonds in de albergues met andere pelgrims praat hoor je heel veel

van dit soort onverklaarbare gebeurtenissen.

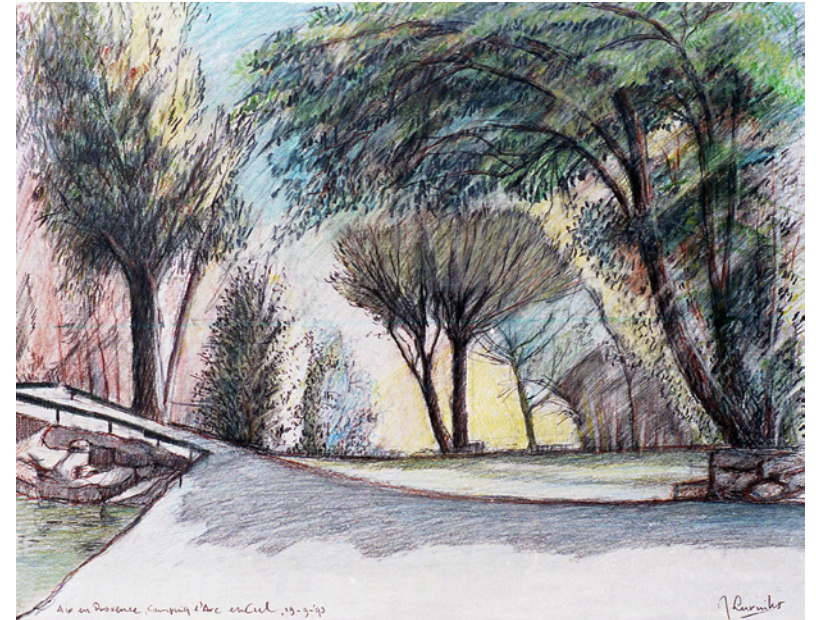
Het wierookvat zien zwaaien

In León komt Rianne mij weer vergezellen en van hieruit lopen we samen tot het eindpunt. Toch nog ruim 300 kilometer. Onze 20e huwelijksverjaardag vieren we in de Parador in León. Dat is van vroeger uit al een opvangplaats voor pelgrims, maar tegenwoordig een luxe hotel.

Na 92 dagen lopen we op 15 oktober samen Santiago de Compostela binnen om daar in de kathedraal het enorme wierookvat te zien zwaaien. We ontmoeten hier weer veel pelgrimsvrienden die we in de afgelopen weken hebben leren kennen en dan gaat ieder zijns weegs. Wij vliegen vanuit Porto terug naar Nederland om daar het normale leventje weer op te gaan pakken. Maar hopelijk kunnen we het caminogevoel toch nog zo lang mogelijk vasthouden.

Martijns belevenissen zijn nog steeds terug te lezen op <http://caminodemartino.reislogger.nl>. ★

I Jan Lurinks legt uit

Aix en Provence (Fr.), conté-pastel tekening (1993)

Jan Lurinks

Bovenstaande tekening, gemaakt op camping "l'Arc en Ciel", laat de plek zien waar wij met onze caravan stonden. Een romantische plek, naast een kabbelend riviertje, rondom in het groen en voldoende schaduw. De beboste omgeving en het zonlicht dat in duidelijke lichtbanen door het lover schijnt geeft deze plek een geheimzinnige, dromerige sfeer, die nog versterkt wordt door de zwoele warmte. Door de campingtafel te gebruiken kan ik nu de pastel-contépotloden uitproberen. Ik heb er steeds 6 of 7 in mijn handen, die ik afwisselend gebruik.

In de nacht worden we ruw wakker gebonsd door de campingeigenaar: er is noodweer op komst. De wielen van

onze caravan staan al in het water en de caravan moet naar een hoger gedeelte van de camping. Een uur later moet de hele camping ontruimd worden. Bussen staan klaar om de campinggasten naar de stad te vervoeren, waar we als vluchtelingen worden opgevangen in de gymzalen van een school. Veldbedden, voorzien van een deken, staan in rijen klaar. De volgende dag mogen we na de middag terug naar de camping, waar onze idyllische plek schuil gaat onder een tien centimeter dikke modderlaag. In "Le Soir" lezen we "Le Déluge": er zijn vijf doden geborgen, twee treinen ontspoord, tientallen auto's meegesleurd en op sommige plaatsen in de wijk heeft het water drie meter hoog gestaan in de flatgebouwen. Dat is ook vakantie! ★

I Drie keer vallen

Een halfjaar lang heb ik mezelf volledig verdiept in lied- en kleinkunstteksten. Het begon met een leeslijst, het eindigde met een scriptie. De scriptie schreef ik over Acda en De Munnik, over het zwerven waar zij het vaak over hebben.

Door Bram van Hulst (2014)

Zwerven lijkt de ultieme vorm van vrijheid te zijn. Het is heerlijk antiburgerlijk om te reizen zonder je einddoel te kennen. Sterker: zonder een einddoel te hebben. Ik verdiepte me tien weken lang in dat zwerven en de visie die Acda en De Munnik erop hadden, om vervolgens de volgende conclusie te trekken: je moet helemaal niet gaan zwerven. Je moet denken aan zwerven en je moet weten dat het mogelijk is.

De mogelijkheid om weg te gaan biedt veel meer soelaas dan het daadwerkelijke weggaan, omdat de romantiek van zwerven verdwijnt door alle tegenslagen die je ervaart. Burgerlijke antiburgerlijkheid, dat hebben we nodig. En toen ik dat had onderzocht, mijn scriptie had gehaald en met nieuwe kennis het leven instapte, toen besloot ik naar de Balkan te reizen om te gaan zwerven. Sukkel die ik ben.

Territoriale Duitse herder

Ik vertrok met mijn fiets in het vliegtuig naar Budapest. Einddoel: onbekend. Eerste fietsdoel: Belgrado. Daarna zou ik verder naar het zuiden fietsen en dan zou ik wel weer zien. Vol goede moed vertrok ik na een paar dagen genieten in Budapest aan de fietstocht die mij tot Dunaujvaros zou moeten brengen. De tocht ging op een nogal territori-

Tekening 'Bram en zijn fiets' door Hanna Kok

ale Duitse herder na voorspoedig: ik fietste met frisse moed en twintig kilo bepakking door verschillende buitenwijken van Budapest, die langzaam overgingen in dorpjes. Toen ontstond het eerste probleem: tussen de dorpen begonnen gaten te vallen van een kilometer of tien, die te overbruggen waren via a) zandpaden, of b) rijkswegen waar auto's met tachtig kilometer per uur langs je vlogen. Beide waren niet ideaal, maar ach, makkelijk hoefde het in principe ook niet te worden.

Eerste val

Na vijftig kilometer over verschillende soorten wegen zag ik dat mijn volgende dorpje tien kilometer verderop lag, met enkel een rijksweg ernaartoe. Prima.

Bepakte fiets even ten zuiden van Budapest

Lekker doortrappen. Na vijf kilometer, echter, stond er plotseling een bordje. En dat bordje vertelde mij dat ik vanaf dat punt niet meer mocht fietsen. Let wel: geen uitwijkmogelijkheden, slechts vijf kilometer asfalt voor me en vijf achter me. Dus ik denk: bekijk het, bordje. Ik fiets lekker door, vanuit dat dorpje kan ik vast via legale wegen weer door. Nee hoor. Integendeel: er was een weg het dorp uit en daarbij stond al meteen zo'n zelfde bordje. Na een uur reddeloosheid vond ik een station en ging ik terug naar Budapest. Mijn eerste val was een feit.

Vanuit Budapest nam ik mijn fiets mee in de trein naar Belgrado. In Belgrado was namelijk mijn studievereniging op exact hetzelfde moment de jaarlijkse buitenlandse reis aan het houden. Ik vermaakte me er kostelijk, met mijn vrienden om me heen in een heerlijke stad. En toen ging mijn studievereniging terug. En werd ik ziek. Twee dagen lang voelde ik me eenzaamder dan ik me ooit eerder gevoeld had. De stad was druk, maar leek leeg. Het hostel was als een spookhuis vol geesten van leuke herin-

neringen. Ik was voor de tweede keer gevallen, ik moest weg.

Prachtig idee

Ik besloot twee dagen Donauroute te fietsen en vervolgens mijn fiets achter te laten. De Donauroute was de enige route door Servië die echt goed met de fiets gereden kon worden, maar die bracht me niet naar de plekken waar ik wilde zijn. Hij leverde vooral eenzaamheid op. Een prettige eenzaamheid, als je hem een dag of twee beleeft, maar langer dan die twee dagen hield ik het niet vol. Het voelde als de derde en laatste val.

Maar er viel ook iets van me af: plotseling kon ik per trein gaan en staan waar ik wilde. Ik bezocht Kroatië en Slovenië, leerde nieuwe mensen kennen en had de tijd van mijn leven. Ik kwam terug zonder spijt en met een hoop nieuwe ervaringen en ik zou die ervaringen nooit gehad hebben zonder deze reis. Zwerven bleek een prachtig idee, maar het loopt nooit zoals je wilt. Acda en De Munnik hadden gelijk. Na drie keer vallen kwam ik thuis. ★

Bram aan de kust van Zadar, Kroatië

I Lichting 1946: De Kwaai klas Voorbode van de rebelse jaren zestig?

De eerste naoorlogse priesterleerlingen, lichting 1946, waren veel kritischer dan de heren-professoren van Kleinseminarie Beekvliet gewend waren. Recalcitrant, tegendraads, ze haalden kattenkwaad uit, werden gestraft maar bleken soms onverbeterlijk.

Door Cees ter Stege

De eerste naoorlogse priesterleerlingen, lichting 1946, waren veel kritischer dan de heren-professoren van Kleinseminarie Beekvliet gewend waren. Recalcitrant, tegendraads, ze haalden kattenkwaad uit, werden gestraft maar bleken soms onverbeterlijk.

Slechts vijf van de tachtig priesterstudenten werden (of bleven) uiteindelijk priester, voor het kleinseminarie een dieptepunt. Ze lieten zich na de oorlog niet zomaar opnieuw in het gareel persen en ontdekten achteraf pas dat ze de 'Kwaai klas' werden genoemd. Waren zij de voorlopers van de protestgeneratie? Lag hier een kiem voor de rebelse jaren zestig?

29e Reünie Kwaai klas, september 2015, Sint-Michiëlsgestel.

De Tweede Wereldoorlog is voorbij, Nederland werkt aan de wederopbouw. Het katholieke zuiden zit dringend verlegen om priesters, pastoors en kapelaans die de vele kinderrijke gezinnen geestelijk moeten begeleiden in de nog altijd scherp verzuilde samenleving.

Ook Kleinseminarie Beekvliet pakt in 1946 de draad weer op om jonge leerlingen voor te bereiden op hun priesterschap. Het internaat hanteert als vanouds de strenge regels zoals die ook voor de oorlog van kracht waren. Alsof er niets is veranderd. Er geldt een strikte dagorde, een klimaat van tucht en orde en er zijn talloze regeltjes, ge- en verboden van kracht.

Gezag niet vanzelfsprekend

Maar de oorlog heeft een onuitwisbare indruk gemaakt op de jonge aanwas. Gezag van boven was geen vanzelfsprekendheid meer. De bezetter had de Nederlandse staatsmacht ondermijnd en de bevolking had de Duitse bezetter getart door allerlei opgelegde maatregelen te omzeilen. Ook de bevrijders brachten een lossere levensstijl mee en tijdens bevrijdingsfeesten gingen nogal wat vastgeroeste remmen los.

De priesterstudenten laten zich het eerste naoorlogse jaar op Beekvliet dan

Klein-Seminarie Beekvliet, Kleine Figuur, schooljaar 1946/47

ook niet zomaar opnieuw in het keurslijf persen. Ze nemen niet alles meer voor zoete koek aan en stellen veel vaker de waarom-vraag dan de professoren lief is.

Sinds 1996, een halve eeuw na de start van Lichting 46 op Beekvliet, komt deze "Kwaai klas" jaarlijks bijeen om herinneringen op te halen. We vragen deze 80-plussers wat hun ervaringen zijn geweest, hoe de priesteropleiding hun leven heeft beïnvloed en of zij met de kennis van nu kunnen bevestigen dat

hier een aanzet is gegeven voor de latere maatschappelijke omwentelingen. Het zijn stuk voor stuk mensen met interessante verhalen en turbulente jeugdervaringen.

Kiem voor rebelse houding

Jan Lurinks, leerling en later tekendocent op Beekvliet: "Vóór de oorlog was Kleinseminarie Beekvliet een oase van rust en orde. De dagorde verliep al tientallen jaren volgens het boekje. Wij kwamen uit een periode waarin niets liep

volgens het boekje. Je had geen respect meer voor gezag, iedereen schold op de Duitsers. Door alles werd je minder gezagsgetrouw. Je leerde tegen Duitsers niet aardig te zijn en waar je kon hen te saboteren. Als je iets van hen kon pikken: doen! Je behoorde minachtend over hen te praten, dat nam je over van je omgeving. Hier lag de kiem voor de rebelse houding tegen gezag in het algemeen. Die mentaliteit neem je mee naar het internaat. Je denkt: ze kunnen me wat. De normen waren vervaagd en mede daardoor nam je niet alles meer zomaar aan van wat door een autoriteit wordt gezegd of voorgeschreven."

Volop feesten

Will Sibon, oud-leerling: "Na de bevrijding van Eindhoven verbleven we een weekend lang op straat, er waren gaarkeukens, en 's avonds dansfeesten. Soldaten versierden meisjes uit de buurt en andersom, er waren uitspattingen,

er slingerden condooms rond en er deden veel verhalen de ronde die héél anders waren dan voor die tijd. In '44-'45 waren er volop feesten, voor velen een losbreken van het gareel waar je vroeger in liep. Deze jeugd contrasteerde heel sterk met de jeugd die vóór de oorlog op Beekvliet zat." ★

Studeerzaaltje zomer 1952. Will op achterste bank.

Oproep sponsoring

De boeiende ervaringen van de Kwaai Klas / Lichting 1946 en het relaas van de oorlogskinderen die priesterstudent werden, zijn het waard om in boekvorm gepubliceerd te worden. We willen de achtergronden van hun rebelse houding schetsen en toegankelijk maken voor een breder publiek. Voor ouderen herkenbaar, voor jongeren leerzaam.

De komende maanden proberen we de financiering rond te krijgen. We denken daarbij vooral aan sponsoring en giften van bedrijven, stichtingen en personen, in het boek te vermelden met: "Mede mogelijk gemaakt door...". Mocht u ook een bijdrage willen leveren of suggesties hebben over mogelijke financiering, dan kunt u contact met mij opnemen via e-mailadres: cts@planet.nl, of telefonisch 06-55012547.

Ook kunt u, zonder enige verplichting, aangeven of u interesse zou hebben in zo'n boek met een kostprijs van 20 à 25 euro. Dat geeft ons een indicatie over een reële oplage. In de volgende uitgave van Tempora Nostra (december 2018) zullen we u verder informeren over de vorderingen.

Cees ter Stege, eindredacteur Tempora Nostra

Thema Knippenbergprijs 2018: 'Volksdevotie'

Het bestuur van de Stichting Knippenbergprijs heeft voor de tweejaarlijks uit te reiken Knippenbergpenning als thema gekozen: Volksdevotie. Het thema van de Knippenbergprijs 2018 sluit aan bij het onderwerp van de maand november van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed: Religieus verleden.

Door Peter van Overbruggen

Volksdevotie heeft in de geschiedenis tot op de dag van vandaag uitdrukking gevonden in allerlei kleine en grote praktijken die zich afspelen naast het spirituele en rituele leven in de officiële kerken, synagogen en moskeeën. In heemkundekringen, in musea en collecties, maar ook in erfgoedgemeenschappen als schuttersgilden en processie- en bedevaartgezelschappen nemen uitingen van geloof, vroomheid, religiositeit en spiritualiteit een belangrijke plaats in. Op allerlei innovatieve manieren worden traditionele uitingen van volksdevotie als erfgoed levend gehouden en onder de aandacht gebracht: via websites, in publicaties, in een verbinding met toerisme en recreatie of met het onderwijs, in tentoonstellingen en evenementen.

Naamgever

Beekvliets oud-leerling en oud-docent Latijn Willy Knippenberg (1910-2005) is de naamgever van deze tweejaarlijkse prijs. In 2007 werd de Knippenbergprijs ingesteld voor personen of organisaties die zich verdienstelijk maken op de terreinen waarvoor Willy Knippenberg zich gedurende zijn lange leven heeft ingezet.

De prijs van 2018 wordt toegekend voor het meest aansprekende, vernieuwende en publieksgerichte project op het gebied van volksdevotie. De uitreiking van de Knippenbergprijs 2018 (met oorkonde, legpenning en een cheque van 1000 euro) zal plaatsvinden op zaterdag 17 november 2018 in Oisterwijk, herkomstplaats van de winnaar van 2016. Als oud-leerling van Willy Knippenberg en bestuurslid van de Stichting Knippenbergprijs heb ik de eer om dagvoorzitter te zijn van deze bijeenkomst. ★

Groepsfoto in het Collegium Berchmanianum te Nijmegen op 23 december 2005, een week voor Knippenbergs overlijden. Vlnr: Jan Bluysen (voorheen bisschop van Den Bosch), 'veelzijdige leermeester' Willy Knippenberg, Nico Arts (archeoloog), cultuurhistoricus Gerard Rooijackers, archeoloog Nico Roymans.

Indieningsprocedure, beoordelingscriteria en aanmeldingsformulier zijn te vinden op: <http://www.knippenbergpenning.nl/>

I Dagboek van een herder (door Leny Romme)

Voor het heemkundebld van Geffen 'Auw Neijts' vertelde oud-Beekvlieter Leendert Spijkers (ex. 1964) vanuit eigen herinneringen en jaarboeken zijn levensverhaal aan Leny Romme: over zijn jeugd, zijn priesteropleiding. Vanwege de lengte van die publicatie richten we ons in het onderstaande gedeelte met name op zijn tijd op Beekvliet.

Ingeleid en samengevat door Peter van Overbruggen

(...) Een milde, vriendelijke man, een beetje nukkig soms, maar altijd dienstbaar en met een warm hart voor mensen.

Zo begint het verhaal, dat Leny Romme noteert, en zo hebben de Geffenaars Leendert leren kennen en in hun hart gesloten. Hij was in 1994 de eerste persoon was die verkozen werd tot 'Geffenaar van het jaar'. Inmiddels is hij alweer bijna twee decennia pastoor van Oirschot en Spoordonk. (...)

De beschrijving begint in Hoenzadriël aan de Maas met het jonge paar Johan Spijkers en Marie Verhoeven, die in januari 1945 zwanger was van hun eerste kind.

Ze moesten evacueren onder begeleiding van gewapende Duitse soldaten, die vonden dat het niet snel genoeg ging. Marie gaf een ongeduldige Duitse soldaat repliek: "Schiet me dan maar dood, als het niet vlug genoeg gaat". In Culemborg werd op 13 februari 1945 Leendert geboren. Na de bevrijding in mei 1945 betrok het gezin Spijkers een noodwoning in Velddriël, waar Leendert opgroeide. Hij kreeg nog een zus en een broer. Er volgt een lange passage over zijn schooltijd bij zuster Emanuel, die met haar pedagogische talent wellicht de eerste religieuze snaar geraakt heeft bij Leendert.

Klokken luiden en collectegeld tellen

Al heel jong groeide bij Leendert de wens om priester te worden. "Toen ik zeven á acht jaar jong was wist ik al dat

Kleine Figuur (1e klas) Beekvliet 1957. Leendert 1e rij 5e van rechts in trui.

ik naar het seminarie zou willen. In de kleuterklas bij zuster Emanuel leefde ik al erg mee met de bouw van de nieuwe kerk. En na mijn communie meldde ik me aan als misdienaar. (...)

En zo gebeurde het dat Leendert toelatings-examen ging doen voor het Klein Seminarie Beekvliet in Sint-Michiëlsgestel. "Ik weet nog dat het er heel druk was op die dag. Later kregen we een brief dat ik was aangenomen. Ik was nog nooit van huis geweest en moest daarom vooraf in Den Bosch 'oefenen' bij een logeeraadres. Dat haalde niet veel uit want ik wilde er niet blijven."

Naar Beekvliet

In 1957 ging Leendert naar Beekvliet. "Toen we daar die eerste keer aankwamen mochten we door de voordeur naar binnen. Ik zag boven aan de trap bij de voordeur de priesters Jan Bluysen en Harrie Schouten staan. Ze heetten de jonge studenten welkom en droegen zelfs hun koffers naar de slaapzaal. Dat was de eerste en de laatste keer dat ik door de voordeur naar binnen ben gekomen," vertelt Leendert. (...) *Toen Leendert startte op het Klein Seminarie waren er vier klassen met in totaal 120 jongens. Leendert zat in klas c. "We kregen les in een apart gebouw en het schoolplein werd 'de cour' genoemd. Ik merkte toen al dat er wel degelijk verschil gemaakt werd tussen de jongens. Ik was de zoon van een keuterboer en men vond het eigenlijk beter dat ik pater zou worden in plaats van priester in een parochie. Maar het kloosterleven trok me totaal niet. Ik wilde graag de vrijheid en de zelfstandigheid hebben die een pastoor heeft in een parochie."*

Chocoladebol

Al jong moest Leendert in zijn opleiding doorzetten en laten zien en horen wat hij wilde en kon. "Dat viel niet altijd mee maar ik heb steeds doorgezet omdat ik heel goed wist wat ik wilde. Het pastorale werk in de praktijk, de boodschap volgen en de wereld beter maken voor de mensen waarmee je werkt. Dat was mijn motivatie."

De eerste maand op Beekvliet duurde erg lang. "Ik had nogal heimwee en was enorm blij toen ik na een maand mijn ouders weer mocht zien en mijn kleine broertje van drie jaar. Ze kwamen op bezoek en hadden chocoladebollen voor mij meegenomen. Ik weet nog dat we die samen gezellig op hebben gegeten toen we even alleen waren in mijn chambrette." (slaaphokje in een slaapzaal)

Leendert, zittend 1e van links in middelste rij.

Veel sport en recreatie

Na vakanties was het wel weer even moeilijk om terug naar het Seminarie te gaan. Maar ondanks dat had hij het goed naar zijn zin op de priesteropleiding. "De lessen vond ik interessant. We mochten veel sporten en hadden recreatiemomenten. Ook de veelvuldige bezoeken naar de kerk vond ik nooit vervelend.." (...) *Uiteraard was de overgang van het leven op de lagere school in Velddriël*

Leendert, onderste rij 2e van rechts.

naar de interne priesteropleiding in Sint-Michiëlsgestel groot voor een jongen van twaalf jaar die nog nooit van huis is geweest. "Toen ik met kerstmis een vier voor wiskunde op mijn rapport had, moest ik vreselijk huilen. En in de tweede klas van het gymnasium bleef ik zitten. Maar ik zette door en daarna ging het steeds beter. Mijn ouders hebben mij totaal niet gepusht om deze opleiding te doen. Ze zeiden altijd 'kom maar terug als je het niet meer wilt'. Maar ik wilde het zelf zo ontzettend graag." (...)

Ontsnapt door de heg

Leendert heeft zijn studie jaren op Beekvliet als een fijne tijd ervaren. Hij was actief in de redactie van de schoolkrant en ook schreef hij de wedstrijdverslagen voor zijn voetbalteam. Zijn lievelingsvak was geschiedenis. "Verhalen vertellen in een groep vind ik prachtig", zegt Leendert. Hij is geen druktemaker maar zeker wel een gezelligheidsmens. "Ik had op Beekvliet veel vrienden en nog altijd komen we bij elkaar met onze jaargroep van toen. We accepteerden elkaar zoals we waren." Leendert vertelt hoe hij met een paar klasgenoten door een gat in de heg 'ontsnapte'. Ze gingen bij Tom Spit thuis, die in Sint-Michiëlsgestel woonde, naar sport kijken op tv. "We hadden geen fiets en

mochten niet het terrein af. Dan moet je soms wel iets verzinnen." Met klasgenoot Wim Weren klikte het ook goed. "Wim was meer de wetenschappelijke intellectueel en ik was de man van de pastorale praktijk." Ook met zijn klasgenoot Henk Degen heeft Leendert altijd contact gehouden.

Klap met de keu

Leendert (5e van rechts) bij de kruinschering op het grootseminarie in Haaren 1966
Vnr: Harrie van Eekert, Henk Engelen, Henk Gordijn, Frans Hendriks, Adriaan van Rijswijk, Leendert Spijkers, Thom Spit, Ben Swinkels, Gerrit Tax en Wim Weren.

(...) Op Beekvliet ontmoette Leendert ook onze oud-pastoor Harrie van Doorn die daar docent was. Van tijd tot tijd was hij ook surveillant tijdens de maaltijd. Zo ontdekte Harrie dat Leendert geen rode kool at. "Later op de pastorie moet je ook alles eten", zei Harrie tegen student Leendert en gaf hem vervolgens een veldstraf (niet buiten komen) en een rookstraf. Met een glimlach zegt Leendert: "Ik was zo kwaad dat ik hem dat altijd ben blijven zeggen." Eens heeft Leendert een jongen die hem tergde tijdens het biljarten met een keu op zijn hoofd geslagen. Voor straf moest hij een heel blad Frans van buiten leren. En in de kapel heeft hij een leerling, die hem

Scheidsrechter Leendert Spijkers (links met hoge hoed) bij gekostumeerd voetbal Beekvliet 1963

stiekem onder de bank door schopte, een flinke klap in het gezicht gegeven. "Ik ben een rustige en bedeesde jongen maar als het me te gek wordt, kan ik heel kwaad en driftig worden," zegt Leendert met de nodige zelfkennis.

Van de 120 studenten die in 1957 op Beekvliet begonnen met het idee om priester te worden hebben er slechts drie dat doel bereikt; twee zijn er nu nog over. Maar Leendert besluit positief: voor hem is geloven een manier om naar de werkelijkheid te kijken. Je moet er voor anderen zijn en dat doorgeven aan elkaar. ★

De groep van de kruinschering 1966, 52 jaar later in Oirschot (reünie april 2018). Van links naar rechts: Leendert Spijkers, Peter Wouters, Henk Degen, Henk Engelen, Wim Weren, Thom Spit, Ben Swinkels, Adriaan van Rijswijk, Frans Hendriks, Henk Gordijn en Harrie van Eekert.

I In memoriam Toon Ooms (1928-2018)

De laatste regent van Kleinseminarie Beekvliet, Toon Ooms, is op 18 mei op 90-jarige leeftijd overleden. Hij was een baken in de strijd tot behoud van het gymnasium.

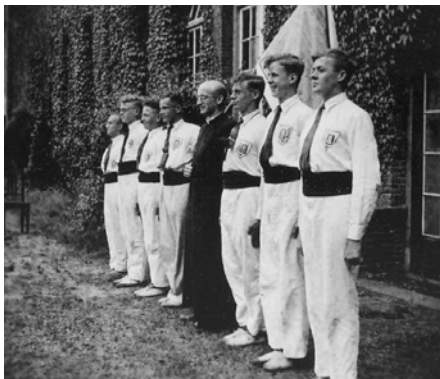
Door Jan Lurinks

Vier regenten heb ik tijdens mijn werkzame leven op Beekvliet meegemaakt: als leerling de regenten F. Goijaerts en G. Bannenberg.

Regent Goijaerts, echt een geestelijke uit het rijke roomse leven, had gezag bij leerlingen en ouders door zijn tactvolle optreden en vriendelijkheid. In zijn tijd werd o.a. de 'Valkbouw' met de studie-zaal-aula gebouwd.

Zijn opvolger, regent Bannenberg, was meer manager. Zijn opdracht was om van Beekvliet een erkend gymnasium (1955) te maken, bevoegde (leken) leraren aan te stellen en meer leerlingen te werven.

Vervolgens kwam in 1959 regent van J. van Laarhoven, een bevlogen man van schitterende vergezichten, die school en internaat op alle mogelijke manieren wilde vernieuwen. Veel tijd was hem niet

Gymclub Utile Dulci 1946. 7e vl: Toon Ooms

Regent Ooms, 1969. Foto Piet Bakermans.

gegeven, daar hij al in 1964 benoemd werd tot hoogleraar kerkgeschiedenis aan de Nijmeegse Universiteit.

Toon Ooms, reeds docent klassieke talen op Beekvliet, volgde hem op. Het zouden bewogen jaren worden. Het 150-jarig bestaan werd in 1965 uitbundig gevierd. Externen en ook meisjes werden toegelaten. Het voortbestaan van Beekvliet hing eind jaren 60 aan een zijden draadje. Maar Toon Ooms bleef een baken in de taaie strijd voor het behoud van het gymnasium.

Ik blijf me hem herinneren als een rustige en verstandige persoon, die nooit op de voorgrond trad en steeds tijd vond, zoals op zijn gedachtenisprentje staat, om naar anderen te luisteren en hen behulpzaam te zijn. Hij was een man van weinig woorden, maar het waren wel woorden die ertoe deden, die je vaak verder

Toon Ooms in 2015, foto Martien Sleutjes

hielpen in je leven. Een goede en trouwe collega was hij. Trouw was hij vooral aan de kerk en het bisdom, dat hem in 1969 na negen jaar Beekvliet – waarvan vijf jaar als regent-rector - vroeg, om als vicaris zijn oud-collega van Beekvliet, bisschop Jan Bluysen terzijde te staan.

In oktober 2017 ontmoette ik Toon nog tijdens een reünie van eindexamenklas 1967. Hij vond het prachtig zoveel bekende gezichten te zien, ook al kende hij niet alle namen meer. Het ging hem goed, zei hij, ondanks alle ongemakken. Ik hoop dat het hem nu nog veel beter gaat. Hij ruste in vrede. ★

Boek: "Met elf man rond de pan!!" van oud-Beekvlieter Harrie Kemps

Oud-Beekvlieter Harrie Kemps heeft een lijvig boek geschreven over het leven en de wereld van zijn jeugd in Helvoirt, zo'n 70 jaar geleden. Elders in dit blad wordt verwezen naar een uitgebreid interview met de schrijver in het Brabants Dagblad. Daarin geeft hij aan wat zijn drijfveer is geweest om dit boek te schrijven: aan jongere generaties vertellen hoe het vroeger ging in een wereld die hen volkomen vreemd is. De ondertitel van 'Met elf man rond de pan!!' luidt 'Brabants boerengezin in de jaren vijftig'. Hieronder volgt mijn leeservaring.

Door Peter van Overbruggen

Naar aanleiding van enkele persoonlijke gegevens uit het bovengenoemde interview lukte het mij om de schrijver in zijn huidige woonplaats Mook telefonisch te traceren. Achteraf bleek mijn omslachtige google-zoektocht onnodig geweest te zijn, want ik had zijn adres ook en sneller via het ledenbestand van onze reünistenvereniging kunnen vinden. Vreemd dat ik niet aan de mogelijkheid had gedacht dat Harrie al jaren Tempora Nostra leest!

Hoogvlieger Harrie in actie, sportdag 1962

Zoals dat vaak gaat met oud-schoolgenoten, raakten we al snel aan de praat over de Beekvliettijd, waarvan we twee jaren gemeenschappelijk hadden meegemaakt (1960-1962). Om mijn nieuwsgierigheid

naar zijn boek te bevredigen wilde Harrie mij graag een exemplaar toesturen en kon ik een 'recensie' schrijven.

Nostalgische romantiek?

Als je de uitgebreide inhoudsopgave ziet, kun je de indruk krijgen dat niets uit het dagelijks leven van de jaren vijftig van de vorige eeuw onbesproken blijft: het huishouden van een groot gezin (en die waren er veel), het boerenbestaan en de talrijke jeugdactiviteiten. Veel komen we te weten over de gebruiken, verschijnselen en gebeurtenissen die voor ons als leeftijdgenoten van de schrijver herkenbaar zijn. Tot in de kleinste details beschrijft Harrie Kemps de gang van zaken in de huiselijke sfeer, de kerkelijke tradities en vooral de werkzaamheden in het boerenbedrijf. Hoewel Harrie naar eigen zeggen met trots en nostalgie terugkijkt op zijn jeugdijaren in Helvoirt en het opgroeien in een warm nest, moet er onder dit positieve beeld een hard bestaan verborgen liggen. Er zitten in dit verleden, zo zegt hij, momenten van "het touwtje uit de brievenbus van Jan Terlouw" die morgen opnieuw werkelijkheid zouden mogen worden.

'Onreine' moeders

De stijl waarin deze familiechroniek is

geschreven, zou ik willen definiëren als een losse verteltrant, alsof de verteller naast je zit en zijn herinneringen aan je opdist. Over het algemeen is de toon nuchter beschrijvend, doorspekt met dialogen en anekdotes. Een enkele keer kan de schrijver zijn emotie niet onderdrukken en geeft onverbloemd kritiek op onzinnige en beschamende kerkelijke regels, opgesteld door 'zogenaamde celibataire kerkmandarijnen in Rome'. Zoals de verplichte 'kerkgang' die pas bevallen moeders moesten maken. Bij dit bezoek aan de kerk werden de moeders, immers 'onrein' geworden na de bevalling en eerder na de gemeenschap met hun man, gezuiverd met wijwater. Terwijl anderzijds de pastoors alle gezinnen aanmoedigden om vooral veel kinderen te krijgen. Harrie wordt er achteraf nog kwaad over.

Drollenvanger

Je krijgt bewondering voor de energie die ouders van zo'n groot gezin oprachten om alles gesmeerd te laten verlopen, hollend van kippen, koeien en varkens naar de kinders in huis en weer terug. Het hele bedrijf was zelfvoorzienend: eigen brood, groente, vlees. Kleding kwam onder de naaimachine vandaan en keerde daar weer regelmatig terug om vermaakt te worden voor de steeds weer volgende nakomelingen. Zo vertelt Harrie dat bij zijn vertrek naar het kleinseminarie Beekvliet zijn 'drollenvanger' veranderd moest worden in een gewone rechte lange broek. Het resultaat was, met inzetstukken en twee ongelijke broekspijpen, volgens zijn moeder een knap stukje naaiwerk geworden, maar de drager voelde zich behoorlijk voor schut lopen.

Sportbestuur 1960-1961, vlnr. achterste rij: Harrie Kemps, surveillant Piet Rijken, Maarten vd Ven, Rhetorica (klas 6), Jos Reuser, Grote Figuur (klas 2). Voorste rij: Walter Meijs, Grammatica (klas 3), Henk vd Spijker, Poësis (klas 5), Jo vd Sande, Syntaxis (klas 4).

Wie kan zich nog een voorstelling maken van de hoeveelheid was die met de hand gedaan moest worden? 's Zondags werden de ziertjes gereinigd en 's maandags de tijdens een hele week opgespaarde vuile kleren. Ook mijn geheugen werd behoorlijk opgefrist, toen ik de zes volle pagina's las over dit intensieve wekelijkse schoonmaakritueel. De geuren en beelden van vroeger kwamen vanzelf terug.

Kippen met brillen

In de huidige persberichten lezen we veel over het in hun ogen ondankebare werk dat boeren in Nederland verrichten. Steeds veranderende regels maken een lucratieve en voldoening gevende bedrijfsvoering voor velen onmogelijk. Zij moeten voor hun gevoel voldoen aan een romantisch beeld dat stedelingen hebben van een ideaal boerenbedrijf: koeien, dartelend in de wei en ecologisch verantwoord werken. Dat laatste is zo ongeveer het beeld dat we in het Helvoirtse verhaal lezen. Hoe

de vruchten der aarde worden geoogst krijgen we van stap tot stap te zien: zaaïen, poten, hooien, dorsen, inkuilen. En natuurlijk wordt ons plastisch en aanschouwelijk voorgesteld, hoe een varken – onverdoofd, maar niet ritueel – geslacht wordt, opengesneden en ontdaan van alle ingewanden. Leven en dood, stront en stank, ook nog op de ouderwetse poepdoos, het is - met een vloek en een zucht - allemaal een open boek. Zo ben ik er nu ook achter gekomen dat kippen destijds brillen droegen, maar niet om beter te zien!

Familiekroniek

Toen Harrie Kemps Beekvliet in 1962 verliet om naar het grootseminarie in Haaren te gaan, volgde hij ook een 'maatschappelijke stage avant la lettre', als broeder-verpleger in een Helmonds ziekenhuis. Voor een andere maatschappelijk activiteit was hij betrokken bij de oprichting van 'Jong Nederland', een club voor jongens van 8-12 jaar, een vrije variant van de verkennerbeweging. Al bij al een jarenlange bezigheid, totdat die niet meer paste in het takenpakket van een theologiestudent.

Hoofdstuk 4 van het boek beschrijft vooral de afkomst en het werk van Harrie's ouders, binnen en maar ook buiten het gezin, in maatschappelijke functies. We maken kennis met een echtpaar dat vanuit een oude traditie ook moet wennen aan de nieuwe tijd, met een veranderende moraal. Harrie krijgt daarin als theologische geschoolde zoon ook een rol. Hij wordt door de Boerinnenbond van Helvoirt uitgenodigd om uitleg te geven over de nieuwe denkbeelden van de kerk over de seksuele moraal, waarin ook voor-

behoedmiddelen werden toegestaan. Dit doet hij samen met een 'kortgerokte' vertegenwoordigster van de NVSH (Ned. Ver. voor Seksuele Hervorming) die beschikte over een koffertje met de pil, condooms en pessarium. Het onbekende 'pretpakket' wordt door de aanwezige vrouwen gretig bekeken en bevoeld.

Als toegift biedt het boek nog een hoofdstuk met smakelijke anekdotes over personen en gebeurtenissen uit Helvoirt. Harrie Kemps heeft met zijn boek zijn doel bereikt: het is voor ouderen een feest der herkenning en voor jongeren een ware eye-opener! 'Met elf man rond de pan!!', door Harrie Kemps. ISBN 978-94-6345-264-9. Prijs: 19,95 euro. ★

Cover van het boek

I Privacyverklaring ten behoeve van Nunc Meminisse Iuvat

Met het oog op de verplichtstelling vanwege de Europese privacy wetgeving geeft het bestuur van Nunc Meminisse Iuvat de volgende privacyverklaring af.

De Reünistenvereniging Nunc Meminisse Iuvat (NMI) van Gymnasium Beekvliet te Sint-Michielsgestel is in 1988 opgericht met als doelstelling de banden tussen oud-leerlingen onderling en tussen oud-leerlingen en de school in stand te houden.

Om haar doelen te realiseren brengt de Reünistenvereniging drie keer per jaar het blad Tempora Nostra uit. In dit blad verschijnen bijdragen over het oude Beekvliet en de huidige school, wetenswaardigheden over oud-leerlingen en over de activiteiten van NMI. Eens in de vijf jaar organiseert NMI een reünie en incidenteel kleinere, meestal sportieve, evenementen. NMI beheert een archief met teksten en film- en fotomateriaal over Beekvliet en zijn oud-leerlingen. Dit is o. a. gebruikt voor de tentoonstelling bij de reünie van 200 jaar Beekvliet en de uitgave van het boek "Beekvliet 200 jaar buitengewoon".

NMI houdt persoonsgegevens bij van oud-leerlingen, (oud-)personeelsleden en overige betrokkenen met het doel om verenigingsactiviteiten uit te voeren. De gegevens die verwerkt worden betreffen achternaam, tussenvoegsel, voornaam, voorletters, straat, huisnummer, postcode, woonplaats, examenjaar, telefoonnummer, e-mailadres. Indien sprake is van automatische incasso van de contributie wordt tevens het bankrekeningnummer bewaard. Er worden

geen gegevens verwerkt die de wet als bijzondere persoonsgegevens aanmerkt. De persoonsgegevens worden verwerkt door de ledenadministrateur. De contactgegevens van de ledenadministrateur worden periodiek opgenomen in Tempora Nostra en zijn zichtbaar op de website van NMI.

Persoonsgegevens worden alleen binnen NMI gebruikt en uitsluitend door personen die hiervoor door het bestuur bevoegd zijn. U heeft altijd het recht te weten welke gegevens er van u geregistreerd zijn. Wanneer u van mening bent dat er onjuiste gegevens van u zijn vastgelegd kunt u deze laten wijzigen.

Tijdens diverse bijeenkomsten van NMI worden foto's en filmpjes gemaakt en deze kunnen daarna worden opgenomen in diverse publicaties en geplaatst worden op de website van NMI. Leden die hiertegen bezwaar hebben kunnen zich hiervoor schriftelijk afmelden bij de ledenadministrateur. Als u bezwaar heeft tegen het opnemen van voornoemde gegevens in het oud-leerlingenbestand kunt u dat melden bij de ledenadministrateur en zullen uw gegevens verwijderd worden.

*Namens het bestuur van
Nunc Meminisse Iuvat,
Kees Quinten*

I Verslag Jaarvergadering over 2017 Nunc Meminisse Iuvat, 22 mei 2018

Door Kees Quinten

Het verslag van de Jaarvergadering van 27 juni 2016 wordt vastgesteld. Eind 2017 is de financiële afwikkeling van de reünie van het 200-jarig bestaan van Beekvliet afgerond. NMI heeft een voorschot gegeven aan Stichting B200 van € 24.000. De bijdrage van NMI aan de reünie is vastgesteld op € 20.344. Dit bedrag is in 2017 afgeschreven. Het restant van de rekening van Stichting B200 ad € 527 is overschreven naar de rekening van NMI. Afgezien van deze posten heeft NMI een positief jaarresultaat behaald van € 1.706. Het totale bezit van NMI bedraagt per 31 december 2017 € 15.069.

De grootste inkomstenpost voor NMI is de contributie. In 2017 betaalden 592 leden € 8.880. De periodiek Tempora Nostra is de grootste uitgavenpost. In 2017 bedroegen de uitgaven € 6.050. Dit is goed vergelijkbaar met 2016 (€ 6.500) en 2015 (€ 6.000).

In 2017 werd de NMI prijs – welke leerling zul je van dit examenjaar na jaren nog het meeste herinneren? – uitgereikt aan Arthur Kampschuur. In 2017 werden ook de voorbereidingen voor de sportdag voor oud-leerlingen op zaterdag 15 september 2018 opgestart. Deze werden in 2018 verder uitgewerkt als aanloop naar de volgende reünie.

De archiefgroep is een aantal keren bijeen geweest om de gegevens die

over Beekvliet en de oud-Beekvlieters bekend zijn te ordenen. De foto's van Beekvliet die op de Film- en Fotobank Noord-Brabant te zien waren zijn door opheffing van de FFNB alleen nog op de site van Beekvliet200.nl beschikbaar. We proberen ze onder te brengen bij het BHIC, het Brabants Historisch Informatie Centrum. De site van Beekvliet200 wordt in de loop van 2018 geactualiseerd en wordt voortgezet als www.reunisten-beekvliet.nl of reunistenbeekvliet.nl

De redactie van Tempora Nostra en het bestuur van NMI hebben zich in 2018 ingezet voor de vernieuwing van de layout van het Reünistenblad. De resultaten hiervan ziet u in het vorige en het huidige nummer van TN. In het kader van de nieuwe privacywet stelt NMI in 2018 een Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) op. Hierover kunt u op pagina 45 meer lezen.

Het bestuur van NMI is nog steeds op zoek naar uitbreiding en vernieuwing. Heb je tijd en belangstelling, of ken je mensen die interesse hebben om het bestuur te versterken, neem dan contact op via reunisten@gymnasiumbeekvliet.nl.

I Personalialia

GEBOREN

Op 16 april is Mick geboren, zoon van Paul Groenendaal en Lisa van Weert (beiden 2008).

Op 4 mei is Kaya geboren, dochter van Joost van Pinxten (2005) en Zlatka Manas-Van Pinxten.

OVERLEDEN

Op 18 mei is op 90-jarige leeftijd pastor drs. A.J.J. (Toon) Ooms overleden, de laatste regent van Kleinseminarie Beekvliet, van 1964 tot 1969. Hij was vicaris van het bisdom Den Bosch onder bisschop Bluysen en pastoor van Binnenstad Tilburg. Op pag. 40 staat een In Memoriam.

Op 3 augustus is in Eindhoven op 86-jarige leeftijd overleden: Cor G.J. Peters. Hij was achtereenvolgens kapelaan in Beek en Donk, Drunen en pastoor-deken in Eindhoven. Hij stond bekend als een eigentijdse priester, werkend voor en

tussen de mensen. Na een door hem zelf samengestelde en drukbezochte uitvaart is hij begraven op de parochiële begraafplaats St. Paulus in Eindhoven.

GEPROMOVEERD

Op 6 juni is Emma van Daalen (2010) gepromoveerd aan de Universiteit Leiden. De titel van haar proefschrift was 'Prognosis in small vessel vasculitis'.

Op 15 juni promoveerde Willem Janssen (2006) aan het departement Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Utrecht op een proefschrift getiteld 'Europees aanbestedingsrecht en zelforganisatie: een nexus met spanningen en oplossingen'.

Op 22 juni vond de promotie plaats van Janneke van Grinsven (2005). Zij promoveerde aan de Universiteit van Amsterdam op 'Optimizing the step-up approach for infected

necrotizing pancreatitis'.

BENOEMINGEN

Peter-Paul Verbeek (1988) is op 19 april gekozen tot lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW). KNAW-leden worden voor het leven benoemd, op basis van grote wetenschappelijke verdiensten. De nieuwe leden worden op 17 september geïnstalleerd. Peter-Paul is hoogleraar techniekfilosofie en mededirecteur van het DesignLab aan de Universiteit Twente.

PRIJZEN

Guus Timmermans (2015) heeft op 13 mei in Paradiso in Amsterdam als zanger/gitarist van de band Foxlane deelgenomen aan de finale van de Grote Prijs van Nederland, in de categorie 'Bands/electronics'. Foxlane heeft daar de publieksprijs gewonnen.

Heeft u zelf iets te melden voor deze rubriek?

Laat het ons weten op reunisten@gymnasiumbeekvliet.nl.

Aan alle oud-Beekvlieters die afstuderen: laat het gerust weten aan de redactie van Tempora Nostra (reunisten@gymnasiumbeekvliet.nl) of aan het decanaat van Gymnasium Beekvliet (decaan@gymnasiumbeekvliet.nl). Oud-Beekvlieters die (gaan) promoveren worden zelfs van harte uitgenodigd een exemplaar van hun proefschrift naar Beekvliet te sturen – indien mogelijk bezoekt dan een vertegenwoordiger van de school de promotieplechtigheid. We blijven graag op de hoogte!

Colofon

Tempora Nostra is het blad van de reünistenvereniging Beekvliet, Nunc Meminisse luvat. Het verschijnt drie keer per jaar en wordt verspreid onder de leden van de vereniging, sponsors en op Beekvliet.

Redactieadres

Kopij, berichten, adreswijzigingen en informatie voor de rubriek Personalía sturen naar:

reunisten@gymnasiumbeekvliet.nl

Bijdragen kunt U per e-mail sturen naar het redactieadres.

Ook redactionele bijdragen kunt u sturen naar dit e-mail adres, t.a.v redactie Tempora Nostra. De redactie beslist over plaatsing van bijdragen en ze behoudt zich het recht voor om stukken in te korten.

Het volgende nummer van Tempora Nostra verschijnt in december 2018. De kopij daarvoor dient **vóór 1 november 2018** binnen te zijn.

De redactie bestaat uit: Jan Lurinks (1952), Kees Quinten (1967), Peter van Overbruggen (1967) (redactievoorzitter), Cees ter Stege (1980) (eindredactie), Mirjan Boot – de Werd (1988), Patrick van Aarle (1993), Bram van Hulst (2014).

Vormgeving: Marc Heymans.

Druk: Drukkerij Rooijmans, Nuenen.

Oplage: 750.

Tempora Nostra digitaal

Voor leden van de reünistenvereniging is het mogelijk om de teksten van iedere uitgave digitaal toegestuurd te krijgen. Belangstellenden kunnen zich melden op het e-mailadres van de redactie, zoals dat vermeld staat in het colofon. Bij de aanmelding graag naam en (e-mail)adres vermelden.

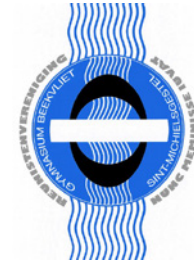
Het lidmaatschap van NMI kost 15 euro per jaar.

Informatie over Beekvliet en reünistenvereniging: www.gymnasiumbeekvliet.nl

Ledenadministrateur van NMI: Patrick van Aarle, bereikbaar via reunisten@gymnasiumbeekvliet.nl

Doorlopende machtiging voor lidmaatschap NMI

SEPA

Naam incassant : Reünistenvereniging Nunc Meminisse luvat (NMI)
 Adres incassant : Gymnasium Beekvliet, Beekvlietstraat 4
 Postcode incassant : 5271 SM Woonplaats incassant : SINT-MICHIËLSESTEL
 Land incassant* : Nederland Incassant-ID : NL14ZZZ402190290000
 Kenmerk machtiging :

Door ondertekening van dit formulier wordt u lid van en geeft u toestemming aan Reünistenvereniging Nunc Meminisse luvat (NMI) om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens de jaarlijkse contributie van NMI en uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van Reünistenvereniging NMI.
 Als u het niet eens bent met deze afschrijving, kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen acht weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Naam : .....
 Adres : .....
 Postcode : ..... Woonplaats : ..... Land* : .....
 Telefoon : ..... E-mailadres : .....
 Examenjaar : ..... Studierichting : ..... Beroep : .....
 Rekeningnummer [IBAN] : ..... Bank identificatie [BIC]** : .....
 Plaats en datum : ..... Handtekening : .....

* Hoeft alleen ingevuld te worden als het land niet Nederland is.

** Geen verplicht veld bij een Nederlands rekeningnummer.

Opsturen naar: Reünistenvereniging NMI
 Postbus 31, 5270 AA SINT-MICHIËLSESTEL

